

EUROPOS KOMISIJA
TEISINGUMO IR VARTOTOJŲ REIKALŲ GENERALINIS DIREKTORATAS

A direktoratas. Civilinis ir komercinis teisingumas
A.1 skyrius. Civilinė teisena

COVID-19 POVEIKIO CIVILINIAM PROCESUI LYGINAMOJI LENTELĖ

(Teisingumo ir vartotojų reikalų GD surinkta informacija)

ATSAKOMYBĖS RIBOJIMO PAREIŠKIMAS. Šiame dokumente apžvelgiamos su COVID-19 susijusios priemonės ir tam tikros kitos priemonės, kurių valstybės narės ėmėsi nuo 2020 m. kovo mėn. Jis parengtas tik informavimo tikslais. Kadangi tai yra apžvalginis dokumentas, jame nepateikiamos visos atitinkamos valstybių narių priimtose priemonės, įskaitant išsamią informaciją ir išimtis. Šis bendras apžvalginis dokumentas jokių būdu nėra privalomas valstybėms narėms ar Europos Komisijai. Išsamesnė informacija pateikiama paskelbtuose ir teisiškai privalomuose valstybių narių dokumentuose. Šiuo atsakomybės ribojimo pareiškimu papildomas bendrasis atsakomybės ribojimo pareiškinys, pateikiamas adresu https://e-justice.europa.eu/content_legal_notice-365-lt.do?init=true.

VALSTYBĖS NARĖS	Civilinio proceso terminai	Teismų sistemos organizavimas ir teisminės institucijos	ES teisminis bendradarbiavimas
AUSTRIJA (AT)	2020 m. kovo 22 d. įstatymas Nutraukti ir iki 2020 m. balandžio 30 d. sustabdyti kovo 22 d. galioję procesiniai terminai arba terminai, kurie įprastomis aplinkybėmis būtų buvę pradėti skaičiuoti po šios datos. Jie bus skaičiuojami toliau. Tai reiškia, kad 14 dienų terminas baigsis gegužės 15 d., o keturių savaičių terminas – gegužės 29 d. <u>Išimtys (inter alia):</u> mokėjimo terminai, priverstinio guldymo į psichiatrijos ligoninę atvejai. Jei kyla neišvengiamas pavojus saugumui arba asmens laisvei, taip pat neatitaisomos žalos rizika, teismas gali anksčiau panaikinti terminų nutraukimo laikotarpį. Laikotarpis nuo kovo 22 d. iki balandžio 30 d.	Ribojami teismų ir šalių palaikomi ryšiai. Prireikus konkretūs teismai gali būti apskritai uždaryti, numatant galimybę skubias bylas perduoti kitiems teismams.	Pavienius atvejus nagrinėjantys centrinių institucijų darbuotojai dirba iš namų – rekomenduojama palaikyti ryšius el. paštu.

	sustabdyti senaties terminai. Vykdomo procesas. Jei skolininkas dėl COVID-19 pandemijos susiduria su ekonominiais sunkumais, galima stabdyti priverstinį kilnojamojo ir nekilnojamojo turto aukcioną. Pateikus prašymą galima stabdyti iškeldinimo procesą, jeigu kitaip skolininkas taptų benamiu.		
BELGIJA (BE)	Senaties ir teisminių teisių gynimo priemonių taikymo terminai, kurie baigiasi laikotarpiu nuo 2020 m. balandžio 8 d. iki 2020 m. gegužės 17 d., pratęsti vienu mėnesiu, kuris pradedamas skaičiuoti nuo šio laikotarpio pabaigos (t. y. atidėti iki 2020 m. birželio 17 d.). Prireikus vyriausybė gali nukelti šio laikotarpio pabaigos datą. Teismo proceso civilinėse bylose terminai, kurie baigiasi laikotarpiu nuo 2020 m. balandžio 8 d. iki 2020 m. gegužės 17 d. ir kuriems pasibaigus galėtų būti konfiskuojamas turtas arba padaryta kitokia žala, pratęsti vienu mėnesiu, kuris pradedamas skaičiuoti nuo šio krizės laikotarpio pabaigos (t. y. atidėti iki 2020 m. birželio 17 d.). Prireikus vyriausybė gali nukelti šio krizės laikotarpio pabaigos datą. Šios nuostatos netaikomos skubiems klausimams. Nekilnojamojo turto pardavimo remiantis teismo sprendimu terminai, kurie baigiasi laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 18 d. iki 2020 m. birželio 3 d., pratęsimi šešiais mėnesiais. Nuo 2020 m. balandžio 24 d. iki 2020 m. gegužės 17 d. sustabdomos kai kurios vykdymo užtikrinimo procedūros bendrovių atžvilgiu.	Civilinėse bylose teismo posėdžiai, kurie turėjo įvykti nuo 2020 m. balandžio 10 d. iki 2020 m. birželio 17 d. (vyriausybė gali šį laikotarpį pratęsti), atšaukiami, kai visos šalys jau yra išsiuntusios savo rašytines išvadas. Jei šalys neprieštarauja, teisėjas priima sprendimą be teismo posėdžio, remdamasis tik rašytinėmis išvadomis. Jei šalys tam prieštarauja, bylos nagrinėjimas atidedamas. Civilinių bylų teismai, toliau nagrinėdami bylas teisme, naudojasi vaizdo konferencijų priemonėmis. Nuo 2020 m. gegužės 4 d. iki birželio 3 d. priesaikas galima išklausti nuotoliniu būdu. Notariato įstatyme numatyti posėdžių teisiniai terminai, kurie baigiasi laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 18 d. iki 2020 m. rugpjūčio 4 d., atidedami trims mėnesiams. Notaro patvirtinti įgaliojimai gali būti suteikiami nuotoliniu ir elektroniniu būdu (elektronine forma ir naudojantis elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonėmis).	Po COVID-19 protrūkio Belgijos centrinių institucijų darbo nagrinėjant civilines bylas tvarka ir organizavimas nepasikeitė, išskyrus tai, kad dauguma Belgijos centrinių institucijos darbuotojų, nagrinėjančių pavienius atvejus, dirba tik nuotoliniu būdu. Keli darbuotojai ir toliau atvyksta į darbą vieną dieną per savaitę, kad patikrintų pristatomą korespondenciją ir išsiųstų laiškus, pavyzdžiui, susijusius su dokumentų įteikimu. Per Europos teisminį tinklą visiems kontaktiniams asmenims buvo išsiųstas pranešimas, kad informaciją pavienius atvejus nagrinėjantiems darbuotojams toliau galima siųsti tik el. paštu. Su Belgijos centrinėmis institucijomis ir toliau galima susisiekti telefonu ir el. paštu. Naujus prašymus, susijusius su vaikų grobimo atvejais, įrodymų rinkimu, teisine pagalba, išlaikymo prievolėmis ir vaikų apsauga, rekomenduojama siųsti į funkcinės el. pašto dėžutes.

		Nuo 2020 m. gegužės 4 d. iki 2020 m. birželio 3 d. panaikinamas reikalavimas, kad sudarant oficialų testamentą turi dalyvauti liudytojai ir keli notariai. Laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 13 d. iki 2020 m. birželio 30 d. notariai nemokamai tvirtins įgaliojimus, galiosiančius tik nuo 2020 m. kovo 13 d. iki birželio 30 d.	Kadangi dirba mažiau darbuotojų, pavieniai atvejai gali būti nagrinėjami ilgiau. Kol kas visi darbuotojai ir toliau dirba, o atitinkami atvejai kasdien nagrinėjami kaip ir prieš COVID-19 protrūkį.
BULGARIJA (BG)	<u>Specialūs teisės aktai</u> – <i>Įstatymas dėl priemonių ir veiksmų nepaprastosios padėties, paskelbtos 2020 m. kovo 13 d. Nacionalinės Asamblėjos sprendimu, metu ir padarinių šalinimo – toliau – Nepaprastosios padėties įstatymas</i> Taikant priemones ir veiksmus išskiriami šie du laikotarpiai: nepaprastosios padėties laikotarpis (2020 m. kovo 13 d. – gegužės 13 d.) ir dviejų mėnesių laikotarpis po nepaprastosios padėties atšaukimo (nuo 2020 m. gegužės 14 d.): <u>A/Priemonės ir veiksmai nepaprastosios padėties laikotarpiu: 2020 m. kovo 13 d. – gegužės 13 d.</u> (Iš pradžių buvo nustatyta, kad nepaprastoji padėtis tęsis nuo 2020 m. kovo 13 d. iki balandžio 13 d. Šis laikotarpis buvo pratęstas iki 2020 m. gegužės 13 d.). <u>Procesiniai terminai</u> - <u>Terminų sustabdymas</u> Sustabdyti visi civilinio teismo, arbitražo ir vykdymo proceso terminai, išskyrus civilines ir komercines bylas, susijusias su toliau nurodytais atvejais: 1. atvejai, kai tėvų teisėmis naudojamosi tik dėl taikomų laikinųjų priemonių;	<u>Teismo posėdžiai</u> Kol bus panaikinta nepaprastoji padėtis, teismo posėdžiai gali būti rengiami nuotoliniu būdu, užtikrinant tiesioginį ir virtualų proceso šalių ir dalyvių dalyvavimą. Parengiami ir nedelsiant paskelbiami surengtų posėdžių protokolai; jie saugomi iki protokolų pakeitimų teikimo ir galutinio parengimo termino. Teismas praneša šalims, kada nuotoliniu būdu vyks teismo posėdis. Aukščiausioji teismų taryba priėmė nutarimus dėl būtinų atsargumo priemonių taikymo siekiant užkirsti kelią viruso plitimui teismo pastatuose, dėl dokumentų teikimo teismams paštu arba elektroniniu būdu, taip pat dėl konsultacijų telefonu arba el. paštu. Kalbant apie minėtus teismo posėdžius, apie šaukimus pranešama telefonu arba jie įteikiami elektroniniu būdu. <u>Registro veikimas</u> Prekybos registro, ne pelno juridinių asmenų registro ir kitų registrų paslaugos teikiamos internetu.	Teisingumo ministerija ir teismai vis dar teikia tarptautinę teisinę pagalbą, tačiau ji gali užtrukti.

	2. apsaugos nuo smurto šeimoje įstatyme numatyti atvejai, susiję tik su nurodymais suteikti neatidėliotiną apsaugą arba jų pakeitimu, taip pat atvejai, susiję su apsaugos prašymo atmetimu; 3. leidimai atsiimti lėšas iš vaikų indėlių; 4. laikinųjų apsaugos priemonių procedūros; 5. atvejai, susiję su įrodymų išsaugojimu; 6. pagal Elektroninių ryšių įstatymą pateikti prašymai, susiję su registravimo proceso nutraukimu remiantis teismo aktu, priimtu pagal įstatymą dėl prekybos registro ir ne pelno juridinių asmenų registro; 7. Kredito įstaigų įstatymo 62 straipsnio 3 dalyje nurodyti atvejai, susiję su deklaracijos, kuria įsipareigojama saugoti banko paslaptį, pasirašymu. Sustabdyti senaties terminai, kuriems pasibaigus privatieji subjektai netenka tam tikrų teisių arba jas įgyja. B/Priemonės ir veiksmai dviejų mėnesių laikotarpiu po nepaprastosios padėties atšaukimo (nuo 2020 m. gegužės 14 d.): - <u>Terminų sustabdymas</u> Du mėnesius nuo nepaprastosios padėties atšaukimo bet koks paskelbtas viešasis pardavimas ir priverstinis turto konfiskavimas, apie kurį asmenų atžvilgiu pranešė viešieji ir privatieji teismo antstoliai, sustabdomas ir perkeliamas netaikant mokesčių ir nesukuriant kitų išlaidų. Asmens prašymu, pateiktu prieš pasibaigiant pirmame sakinyje nurodytam terminui, viešasis pardavimas ir atitinkamai priverstinis turto konfiskavimas perkeliamas netaikant mokesčių ir nesukuriant kitų išlaidų.	<u>Notarinės procedūros</u> Atliekamos tik skubios notarinės procedūros. Laikantis higienos reikalavimų, atliekamos tik su skubiais klausimais susijusios notarinės procedūros. Notarų rūmai pasirūpina dirbančiais notariais taip, kad atitinkamoje veiklos srityje 50 000 gyventojų tektų bent po vieną notarą.	
--	--	--	--

	- <u>Terminų pratęsimas</u> Įstatymu nustatyti terminai (išskyrus pirmiau nurodytus atvejus), kurie baigiasi nepaprastosios padėties metu ir kurie yra susiję su teisėmis ir pareigomis, kuriomis naudojasi ir kurias vykdo privatūs asmenys ir subjektai, pratęsimi vienu mėnesiu, pradedamu skaičiuoti nuo nepaprastosios padėties pabaigos. - <u>Konkretūs atvejai</u> Nepaprastosios padėties metu ir ne ilgiau kaip du mėnesius po jos asmenų ir medicinos įstaigų banko sąskaitoms, darbo užmokesčiui ir pensijoms, medicinos aparatams ir įrangai netaikomos blokavimo ir (arba) apsaugos priemonės. Nesudaromi asmenims priklausančio kilnojamojo ir nekilnojamojo turto aprašai, išskyrus atvejus, kai tai reikalinga išlaikymo įsipareigojimų vykdymui užtikrinti, dėl delikto padarytai žalai atlyginti ir išlaikymo reikalavimams užtikrinti, taip pat dėl delikto padarytai žalai atlyginti ir darbo užmokesčio reikalavimams patenkinti. Du mėnesius nuo nepaprastosios padėties atšaukimo neareštuojamos savivaldybių banko sąskaitos. Iki dviejų mėnesių po nepaprastosios padėties atšaukimo neskaičiuojami delspinigiai ir baudos, jei vėluojama įvykdyti privačių subjektų, skolininkų įsipareigojimus pagal kredito sutartis ir kitų formų finansavimą, kurį finansų įstaigos teikia pagal Kredito įstaigų įstatymo 3 straipsnį, išskyrus bankų patronuojamas įmones, įskaitant atvejus, kai lėšas gauna bankai, finansų įstaigos ar trečiosios šalys. Negalima reikalauti įvykdyti įsipareigojimą ir (arba) atlikti mokėjimą anksčiau, taip pat negalima dėl		
--	---	--	--

	įsipareigojimų nevykdymo nutraukti sutarties.		
KROATIJA (HR)	2020 m. balandžio 18 d. įsigaliojo Įstatymo dėl piniginio turto išieškojimo pakeitimai – lėšų išieškojimo iš fizinių asmenų sąskaitų procesas sustabdytas 3 mėnesiams (šį laikotarpį galima pratęsti dar 3 mėnesiams). Tam pačiam laikotarpiui taip pat sustabdytas teisės aktuose nustatytų delspinigių skaičiavimas.	Toliau dirba visos teisminės institucijos. Vis dėlto, taikant tinkamas saugumo priemonės, nagrinėjamos tik skubiomis pripažintos bylos. Teismo posėdžiai ir kitos neskubios bylos atidėti iki kito pranešimo. Tais atvejais, kai teisėjai gali priimti sprendimus kaip vienas teisėjas arba kai teismo posėdis nėra būtinas, pirmiausia būtina priimti sprendimus dirbant namuose, o paskui pasirūpinti, kad jie būtų išsiųsti. Teisminių institucijų vadovai yra įpareigoti leisti darbuotojams dirbti iš namų, jeigu tai įmanoma. Visais atvejais, kai tai įmanoma, su proceso šalimis ir visais dalyviais ryšiai palaikomi elektroniniu būdu. Tais atvejais, kai reikia susitikti arba surengti teismo posėdį, turėtų būti imamasi visų sveikatos priežiūros institucijų nustatytų atsargumo priemonių. Kiekvienu atveju, be kita ko, teisme, turėtų būti naudojamos teisėjams ir teismams prieinamos techninės nuotolinio ryšio priemonės (el. paštu, vaizdo ryšio linijomis ir kt.). Taip pat rekomenduojama atidėti vykdymo procesą, ypač vykdymo procedūras, susijusias su nekilnojamojo turto atlaisvinimu ir perdavimu. Dėl COVID-19 epidemijos protrūkio Kroatijoje atidėta visų elektroninių viešųjų aukcionų vykdymo užtikrinimo ir nemokumo bylose pradžia, išskyrus atvejus, kai pasiūlymų teikimo	Šalys savo užklausas, prašymus ir paraiškas Teisingumo ministerijai įprastomis darbo valandomis turi pateikti el. paštu, telefonu ir įprastu paštu. Tarptautinė teisinė pagalba vis dar teikiama, tačiau ji gali užtrukti.

		procedūra buvo pradėta ne vėliau kaip iki 2020 m. kovo 24 d. ir pagal paskelbtus kvietimus dalyvauti elektroniniame viešajame aukcione turi būti užbaigta. Visi neišnagrinėti prašymai dėl pardavimo, gauti po 2020 m. kovo 13 d., bus nagrinėjami pasibaigus ypatingoms COVID-19 epidemijos aplinkybėms. Visi paskelbti kvietimai dėl pradinio išlaidų apmokėjimo ir kvietimai dalyvauti elektroniniuose viešuosiuose aukcionuose bus panaikinti ir, pasibaigus ypatingosioms COVID-19 epidemijos protrūkio aplinkybėms, bus vėl paskelbti tokiais pat pardavimo sąlygomis.	
KIPRAS (CY)	Iki 2020 m. balandžio 30 d. sustabdyti procesiniai terminai.	Iki 2020 m. balandžio 30 d. sustabdyti visi teismo posėdžiai ir kitos procedūros. Išimtys: prašymai taikyti itin skubias laikinas apsaugos priemonės, ekstradicijos procedūros ir kitos procedūros, susijusios su asmens laisvės apribojimais (pvz., neteisėtu sulaikymu, sulaikymu psichiatrijos įstaigoje). Teismo kancleris priima ieškinius tik jeigu jie grindžiami prašymu dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo ir jeigu juos reikia skubiai išnagrinėti. Tai, ar atvejis yra skubus, turi išnagrinėti ir nuspręsti teisėjas.	
ČEKIJA (CZ)	Siekiant sumažinti didžiausius piliečiams kylančius sunkumus, susijusius su teismo procesu, sprendimų vykdymu ar nemokumo bylomis, imtasi keleto priemonių. Plačiai taikomos galiojančios proceso kodeksų nuostatos dėl praleistų teismo proceso terminų nukėlimo, jeigu atitinkamas terminas buvo praleistas dėl taikant ypatingąsias priemones nustatytų apribojimų (privalomo karantino, asmenų judėjimo ir susirinkimų apribojimų).	Teisingumo ministerija rekomendavo atidėti visus teismo posėdžius. Jei teismo posėdžių atidėti neįmanoma, jie turi būti rengiami griežtai laikantis Vyriausybės nutarimo dėl nepaprastosios padėties. Visuomenė negali dalyvauti teismo posėdžiuose ir teismo pastate ribojamas jos judėjimas. Teismai informaciją teikia telefonu ir (arba) el. paštu.	<u>Tarptautinės vaikų teisinės apsaugos biuras</u> (Reglamentas „Briuselis IIa“ ir Išlaikymo reglamentas). Šio biuro darbotvarkė bus įgyvendinama atsižvelgiant į nepaprastąją padėtį; visi tiesioginiai kontaktai su šiuo biuru pakeičiami susirašinėjimu (raštu arba elektroniniu būdu) ir kontaktais

		Užtrukusio teismo proceso, kurį nulėmė šios taikomos rekomendacijos, Teisingumo ministerija nelaikys teismo vėlavimo vykdyti jam suteiktus priežiūros įgaliojimus atvejais. Visuomenė vis dar gali naudotis notarų paslaugomis, tačiau darbas atliekamas ribotai.	telefonu; biuras dirba tik pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 9.00 iki 12.00 val. Čekijos teisingumo ministerija (pagal Reglamentą dėl dokumentų įteikimo ir Reglamentą dėl įrodymų rinkimo paskirta centrinė institucija). Šiuo metu darbuotojai (įskaitant visus kontaktinius asmenis) daugiausia dirba iš namų. Primygtinai rekomenduojama palaikyti elektroninius ir (arba) nuotolinius ryšius. Turėtų būti laikomasi visų terminų. Vienintelė problema – didėjantys pašto paslaugų apribojimai tam tikrose valstybėse, kuriuos, susitarus su Užsienio reikalų ministerija, stengiamasi įveikti, šiuo tikslu teisminiams dokumentams įteikti naudojantis diplomatiniais kanalais. Užsienio šalių centrinės institucijos turėtų rekomenduoti teismams ir (arba) kompetentingoms institucijoms visus prašymus dėl dokumentų įteikimo ir įrodymų rinkimo siųsti ne per centrinę instituciją (Teisingumo ministeriją), o tiesiogiai kompetentingiems teismams, nes taip šiuo metu gerokai sutrumpės sėkmingo prašymų įvykdymo terminai.
DANIJA (DK)	Iki šiol nenustatyta jokių su teismo procesu susijusių priemonių.	Danijos teismai tam tikrų ypatingos svarbos sričių bylas pradėjo nagrinėti skubos tvarka. Šios ypatingos svarbos sričių bylos, kurias ir toliau nagrinėja vietos teismai, yra visų pirma pagal	Apskritai nepaprastosios padėties laikotarpiu Danijos teismai stengiasi kuo daugiau dirbti iš namuose įrengtų darbo vietų.

		įstatymą per tam tikrą laiką išnagrinėtinos arba itin sudėtingos bylos. Teismai kiekvienu atveju turi įvertinti, ar byla atitinka ypatingos svarbos bylos sąlygas, taip pat savo darbą organizuoti atsižvelgdami į esamas aplinkybes. Sprendimas teikti pirmenybę ypatingos svarbos byloms reiškia, kad tam tikrų rūšių svarbioms byloms, įskaitant bylas, kurias nagrinėjant rengiami tiesioginiai teismo posėdžiai, nebus teikiama pirmenybė. Tokių bylų nagrinėjimas atidedamas iki kito pranešimo. Nepaprastosios padėties laikotarpiu Danijos teismai stengiasi kuo daugiau dirbti iš namuose įrengtų darbo vietų. Danijos teismų administracija visiems darbuotojams užtikrina galimybę namuose įrengti darbo vietas. Be to, teismo darbuotojai (tam tikru mastu) gali fiziškai atvykti į teismus, kad jie patys ir kiti darbuotojai galėtų atlikti užduotis namuose. Kiek įmanoma, teismuose, rengiantis nagrinėti kelių teisės sričių bylas, įskaitant civilines ir su antstolių vykdoma veikla susijusias bylas, rengiamos telefoninės konferencijos. Šeimos bylų teismai, kiek įmanoma, nagrinėja bylas šalims fiziškai nedalyvaujant. Tam tikras su oficialiu testamentu patvirtinimu susijusias bylas galima nagrinėti telefonu. Krizių komitetas (kurį sudaro Danijos teismų administracija ir teismų pirmininkų grupė) taip pat paragino teismus, kiek įmanoma, apsvarstyti, ar dėl dabartinės padėties reikia	
--	--	--	--

		toliau rengti vaizdo konferencijas, jeigu tai laikoma pagrįsta teisinės valstybės požiūriu.	
ESTIJA (EE)	Su bendra informacija anglų kalba galima susipažinti vyriausybės tinklapyje. Procesinius terminus kiekvienu konkrečiu atveju pratęsia teismai. Teismai atsižvelgs į proceso šalims dėl krizės tenkančią papildomą naštą, užduotis ar sunkumus. Kadangi nėra galiojančių teisės aktų dėl terminų pratęsimo, teisėjai turi veiksmų laisvę ateityje nustatyti ilgesnius terminus arba pratęsti esamus terminus. Vis dėlto, siekiant užkirsti kelią COVID-19 viruso plitimui, šiuo tikslu vengiant fizinių žmonių kontaktų priežiūros įstaigose, sustabdyti laikotarpiai ir terminai, kuriems psichikos ligomis sergantys asmenys guldomi į psichiatrijos ligoninę arba apgyvendinami socialinės globos įstaigoje: – pratęstos laikinosios apsaugos atveju – tol, kol pasibaigs nepaprastoji padėtis; – apgyvendinimo atitinkamoje įstaigoje atveju – tol, kol pasibaigs nepaprastoji padėtis, ir iki dviejų mėnesių pasibaigus nepaprastajai padėčiai. Tai nedaro poveikio pareigai nutraukti bet kokią apgyvendinimą atitinkamoje įstaigoje ir bet kokią taikomą laikinąją teisinę apsaugą po to, kai išnyksta išankstinės apgyvendinimo atitinkamoje įstaigoje sąlygos arba paaiškėja, kad šios išankstinės sąlygos nebuvo įvykdytos. Prievolių teisės srityje šiuo metu nėra esminių pakeitimų. Teisingumo ministerija nagrinėja įvairias Estijos teisėje jau numatytas teises galimybes, kuriomis būtų galima pasinaudoti šiuo sunkiu metu.	Nepaprastoji padėtis nuo kovo 12 d. iki gegužės 17 d. Siekiant didinti Teisingumo ministerijos, teismų, prokuratūrų ir kalėjimų pajėgumus rengti <u>vaizdo konferencijas</u>, sukurtos virtualios posėdžių salės. Šiuo sprendimu taip pat gali būti naudojamos žodiniai bylos nagrinėjimui su proceso šalimis organizuoti. Be to, siekiant patenkinti padidėjusią paklausą teismo rūmuose ir kalėjimuose, į naujas vietas perkelta turima vaizdo konferencijų įranga. Dėl teismo proceso nepadaryta jokių teisės aktų pakeitimų. Teismų administravimo taryba pateikė rekomendacijų. Pertvarkytas Estijos teismų darbas: Teismo raštinių darbo laikas yra 9.00–13.00 val., o teismo rūmų – iki 14.00 val. darbo dienomis. Kai įmanoma, bylos nagrinėjamos raštu per Teismų informacinę sistemą ir naudojantis skaitmenine teismo bylų taikomąja programa. Skubūs posėdžiai rengiami ir bylos nagrinėjamos elektroninėmis ryšio priemonėmis. Jei tai nejmanoma, kiekvienu konkrečiu atveju teismas sprendžia, ar rengti posėdį arba nagrinėti bylą teisme. Skubiais gali būti laikomi šie atvejai: asmens apgyvendinimas uždaroje įstaigoje; vaiko atskyrimas nuo šeimos; globos suaugusiajam paskyrimas. Neskubiais atvejais teismas gali naudotis elektroninėmis ryšio priemonėmis (arba bet kuriomis kitomis būtinomis priemonėmis), tačiau bendra	Nuo kovo 13 d. Estijos centrinė institucija dirba nuotoliniu būdu. Informacija (pranešimai ir dokumentai) perduodama el. paštu (civilinėse bylose ir daugeliu baudžiamųjų bylų atvejų). Prireikus pasibaigus nepaprastajai padėčiai dokumentų originalai bus išsiųsti oro paštu.

	Daugiausia dėmesio skiriama teikiams paaiškinimams ir atsakymams į prašymus suteikti informacijos. Taip pat pateikta pasiūlymų iš dalies pakeisti tam tikras prievolių teisės srities normas, tačiau diskusijos šiuo klausimu tebevyksta.	rekomendacija teismams yra atidėti teismo posėdį ir (arba) bylos nagrinėjimą. Pagal civilinio proceso kodeksą teismas išimtiniais ir skubiais su vaikais susijusiais atvejais gali priimti preliminarą ir (arba) apsauginio pobūdžio nutartį vaiko neišklausęs – šia galimybe pasinaudojo daug teisėjų. Rekomenduojama procesinius dokumentus įteikti e. rinkmenos forma ir elektroniniu paštu. Notarų rūmai įgaliojo notarus imtis visų reikiamų priemonių, pavyzdžiui, naudotis nuotolinio tapatumo nustatymo paslauga „e-Notar“, kuria sudaromos sąlygos atlikti notarinius veiksmus naudojantis vaizdo tiltu – iki balandžio 6 d. nuotoliniu būdu buvo galima atlikti tik tam tikrų rūšių veiksmus (suteikti įgaliojimus, parduoti privačių ribotos atsakomybės bendrovių akcijas ir dar kelis veiksmus), tačiau nuo balandžio 6 d. nuotoliniu būdu nustatyti tapatumą galima atliekant beveik visų rūšių veiksmus, išskyrus santuokos sudarymą ir santuokos nutraukimą. Taigi naudojantis elektroninio tapatumo nustatymo paslaugomis, galima netgi parduoti arba perleisti nekilnojamąjį turtą. Tai bus įmanoma ir atšaukus nepaprastąją padėtį. Estijos advokatūra taip pat paragino savo narius dirbti nuotoliniu būdu ir naudotis visomis techninėmis ryšio priemonėmis, kad būtų toliau teikiamos teisinės konsultacijos. Ji taip pat pabrėžė	
--	--	--	--

		būtinybę užtikrinti advokato ir kliento bendravimo konfidencialumą. Advokatūra taip pat pabrėžė, kad dėl nepaprastosios padėties nustatyti teisių apribojimai turi būti pagrįsti ir kad jie turėtų būti ginčijami, jeigu konkrečiu atveju to prireikia. Advokatai taip pat privalo greitai prisitaikyti prie darbo aplinkos pokyčių, būti lankstūs ir diegti inovacijas, taip pat užtikrinti, kad nebūtų piktnaudžiaujama galimybėmis prašyti pratęsti terminus. Antstolių ir bankroto administratorių rūmai taip pat paskelbė, kad antstoliai ir bankroto administratoriai pertvarkė savo darbo metodus, kad galėtų dirbti nuotoliniu būdu.	
SUOMIJA (FI)	Nepaisant tebesitęsiančios krizės, teisės aktais nustatyti teismo proceso terminai nebuvo pakeisti.	Teismai ir toliau nepriklausomai priima sprendimus. Vis dėlto Nacionalinė teismų administracija (NTA) teikia gaires ir rekomendacijas teismams dėl vykdomos veiklos valdymo. NTA pateikė gaires, kuriose teismams rekomenduojama toliau nagrinėti bylas laikantis atsargumo priemonių, pavyzdžiui, pasirūpinti, kad būtų fiziškai dalyvaujama tik skubiais atvejais. NTA rekomenduoja teismams teismo posėdžius rengti pasitelkiant vaizdo konferencijas arba kitas turimas ir tinkamas technologines priemones. Nacionalinė teismų administracija taip pat paskelbė visiems teismams skirtas rekomendacijas dėl nuotolinio ryšio naudojimo teismo procese.	Tarptautinė teisinė pagalba vis dar teikiama, tačiau teismai, atsižvelgdami į turimus išteklius, nustato prioritetinius atvejus. Šiuo metu dauguma Suomijos centrinės institucijos (paskirtos pagal reglamentus (EB) Nr. 2201/2003, (EB) Nr. 4/2009, (EB) Nr. 1393/2007 ir (EB) Nr. 1206/2001) darbuotojų, nagrinėjančių pavienius atvejus, dirba nuotoliniu būdu. Biure dirbama tik skubiais atvejais. Jei įmanoma, rekomenduojama palaikyti ryšius el. paštu adresais: central.authority@om.fi ir

		Rekomendacijos taikytinos tik dabartinėmis išskirtinės padėties aplinkybėmis – jomis nesiekama pakeisti esamų politikos priemonių, tvarkos ar rekomendacijų. Efektyvesnio nuotolinio ryšio naudojimo tikslas – kuo labiau sumažinti pavojų sveikatai, išvengiant žmonių susibūrimo. Šias ir būsimas gaires galima rasti čia. Iki 2020 m. gegužės 10 d. Suomijos apylinkės teismai sustabdė 1 431 civilinės bylos nagrinėjimą. Naujausią informaciją galima rasti čia. Raginama ryšius su teismais palaikyti pirmiausia telefonu ir el. paštu.	maintenance.ca@om.fi (tik išlaikymo klausimais).
PRANCŪZIJA (FR)	Pratęsti (procesiniai) terminai, įskaitant senaties terminus, besibaigiantys laikotarpiu, kuris prasideda kovo 12 d. ir baigiasi praėjus vienam mėnesiui nuo nepaprastosios padėties pabaigos. Pasibaigus minėtam laikotarpiui, visi terminai atnaujinami įprastai, tačiau ne vėliau kaip per du mėnesius. Vis dėlto šiuo pratęstų terminų laikotarpiu nevaržomos šalių galimybės nepaprastosios padėties metu visais įmanomais būdais imtis teisių gynimo priemonių arba naudotis savo teisėmis pareikšti ieškinį, kiek tai yra įmanoma. Iš esmės tai neturi įtakos sutartyse numatytoms pareigoms vykdyti įsipareigojimus ir terminams, nes taikoma konkrečioms aplinkybėms (<i>force majeure</i> ir kt.) taikytina nacionalinė teisė. Tačiau sutartyje numatytos sankcijos dėl skolininko įsipareigojimų nevykdymo (nuostatos dėl baudų, sutarties	Nuo kovo 17 d. iki gegužės 10 d. teismai nagrinėjo tik skubias bylas (rengiami teismo posėdžiai dėl pilietinių laisvių ir globos teisių civilinėse bylose, vykdymo užtikrinimo, vaikų apsaugos, nagrinėjamos skubios šeimos teismo bylos, įskaitant apsaugos orderius, ir atliekamos skubios laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūros). Nuo gegužės 11 d. teismai palaipsniui atnaujiną visų bylų nagrinėjimą. Jei teismas negali dirbti, skubioms byloms nagrinėti gali būti paskirtas kitas teismas. Šalys apie teismo sprendimus informuojamos visomis priemonėmis, visų pirma el. paštu arba telefonu (sprendimai nebus laikomi įteiktais	Teismo bendradarbiavimo prašymai nagrinėjami įprasta tvarka. <u>Bendradarbiavimas šeimos reikalu srityje (Reglamentas (EB) Nr. 2201/2003).</u> Kovos su tarptautiniu vaikų grobimu ir vaikų apsaugos srityje Prancūzijos centrinės institucijos darbuotojai, nagrinėjantys konkrečius atvejus, didžiąją dalį laiko dirba nuotoliniu būdu ir bent vieną dieną per savaitę atvyksta į biurą. Tai reiškia, kad visi nauji prašymai gali būti siunčiami paštu, faksu arba e. paštu. <u>Įrodymų rinkimas (Reglamentas (EB) Nr. 1206/2001).</u> Prašymai nagrinėjami įprasta tvarka.

	nutraukimo sąlygos ir kt.) atsižvelgiant į vykdymo sunkumus laikinai netaikomos. Taip pat sustabdyti arba pratęsti įstatymuose nustatyti sutartiniai netesybų, sutarčių atnaujinimo ir pranešimo terminai.	gavėjui). Automatiškai pratęstos vaikų ir suaugusiųjų apsaugos priemonės, kurių taikymo laikotarpis baigiasi nepaprastosios padėties metu, išskyrus atvejus, kai teisėjas nusprendžia kitaip. Sustabdytos tyrimo ir tarpininkavimo priemonės ir jų taikymo laikotarpis pratęsti trim mėnesiais nuo 2020 m. birželio 23 d. Teismų vadovai galės reguliuoti į teismą patenkančių asmenų srautą ir nustatyti asmenų, kuriems leidžiama patekti į teismo salę, skaičių, taip užtikrindami, kad būtų paisoma fizinio atstumo laikymosi taisyklių. Jiems taip pat gali būti pateikiami asmenų, pageidaujančių dalyvauti posėdyje, kurį stebėti gali ribotas skaičius žmonių, prašymai. Kai per posėdį naudojamos garso ir vaizdo ar kitos elektroninės ryšio priemonės, posėdis gali vykti iškart keliose vietose. Galiausiai pažymima, kad naudojamomis ryšio priemonėmis turi būti užtikrintas proceso eigos slaptumas.	Nagrinėjimo laikotarpis gali būti šiek tiek ilgesnis, nes prašymus tvarkantis darbuotojas dirba nuotoliniu būdu ir tik vieną dieną per savaitę atvyksta į biurą nagrinėti paštu arba faksu gautų prašymų. <u>Dokumentų įteikimas (Reglamentas (EB) Nr. 1393/2007).</u> Dabartinėmis aplinkybėmis dokumentai gali būti įteikiami lėčiau. Dokumentai gali būti įteikiami elektroniniu būdu tik jeigu gavėjas yra davęs išankstinį sutikimą. Įgyvendinant šiuos tris reglamentus (2201/2003, 1206/2001, 1393/2007) Prancūzijos centrinė institucija ir toliau palaiko ryšius e. paštu (entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr), <u>taip pat paštu ir faksu</u>. Pagal Reglamentą (EB) Nr. 4/2009 dėl išlaikymo prievolių paskirta Prancūzijos centrinė institucija palaiko ryšius el. paštu adresu obligation.alimentaire@diplomatie.gouv.fr
VOKIETIJA (DE)	Iki šiol dėl civilinio proceso terminų nesiimta jokių priemonių, tik priimtos nuostatos dėl ilgesnio baudžiamojo proceso nutraukimo termino. Į Vokietijos civilinio proceso įstatymą įtraukta nuostatų dėl terminų pratęsimo, proceso sustabdymo ir <i>restitutio in integrum</i>, ir tai padeda nagrinėti bylas per COVID-19 krizę.	Pagal teisės aktų nuostatas, susijusias su civiliniu procesu, teismams jau suteikiama daug galimybių lanksčiai reaguoti į dabartinę išskirtinę padėtį. Atitinkami teismai ir teisėjai turi nuspręsti, kokių priemonių turi būti imamasi kiekvienu konkrečiu atveju. Išlaugomas teisminių institucijų nepriklausomumas.	<u>Bendradarbiavimas šeimos reikalų srityje (Reglamentas (EB) Nr. 2201/2003).</u> Federalinė teisingumo tarnyba, pagal Reglamentą (EB) Nr. 2201/2003 (Reglamentą „Briuselis IIa“) paskirta Vokietijos centrine institucija, dėl su sveikatos apsauga susijusių

	Daugiau informacijos apie teisėkūros veiksmus pateikiama Federalinės teisingumo ir vartotojų apsaugos ministerijos tinklalapyje adresu https://www.bmjb.de/DE/Themen/FokusThemen/Corona/Corona_node.html.		priežasčių sumažino tarnybos patalpose dirbančių darbuotojų skaičių, tačiau kitais atžvilgiais, turėdama mažiau pajėgumų, veikia visapusiškai. <u>Bendradarbiavimas išlaikymo srityje (Reglamentas (EB) Nr. 4/2009).</u> Centrinės institucijos veikla tarpvalstybinio išlaikymo išmokų išieškojimo srityje yra ribota; atvejų nagrinėjimas užtrunka, o šalių prašoma kol kas neprašyti naujausios informacijos apie einamųjų atvejų nagrinėjimo eigą. Centrinė institucija, atsižvelgdama į ribotai vykdomą veiklą, kuo greičiau imsis tolesnių veiksmų dėl visų atvejų. <u>Įrodymų rinkimas (Reglamentas (EB) Nr. 1206/2001) ir dokumentų įteikimas (Reglamentas (EB) Nr. 1393/2007).</u> Reikėtų pažymėti, kad ypač prašymų surinkti įrodymus vykdymas ir toliau priskiriamas teisėjo diskrecijai. Apskritai galima pasakyti, kad teismų darbo pajėgumai yra labai riboti, nes trūksta teismo darbuotojų.
GRAIKIJA (EL)		Ministro sprendimu iki 2020 m. gegužės 15 d. sustabdyti visi Graikijos teismuose ir jų tarnybose vykdomi procesai, išskyrus skubius ir svarbius ieškinius ir bylas. Apylinkės civilinių bylų teismų ir jų tarnybų vykdomi procesai sustabdyti iki 2020 m.	Graikijos vyriausybė, siekdama mažinti koronaviruso plitimo pavojų ir jo socialinį bei ekonominį poveikį, taip pat užtikrinti tinkamą rinkos ir viešojo sektoriaus veikimą, priėmė atsargumo ir plitimo valdymo

		gegužės 10 d. Teisminės institucijos imasi tik būtinų veiksmų, reikalingų būtinam darbui atlikti ir skubioms byloms nagrinėti. Posėdžiai ir bet kokie kiti veiksmai, susiję su teisminių institucijų veikimu, rengiami ir vykdomi nuotoliniu būdu, jei įmanoma, naudojantis technologinėmis priemonėmis. Siekiant sudaryti sąlygas vaizdo konferencijoms ir nuotoliniam teisėjų, prokurorų ir kitų teisės subjektų darbui, sukurtos IT komunikacijos priemonės ir taikomosios programos. Kai kuriuose pagrindiniuose teismuose galima elektroniniu būdu pateikti prašymą išduoti pažymėjimus. Tokiu atveju piliečiai ir advokatai gali juos gauti elektroniniu būdu, per interneto portalą.	priemonės. Teisingumo ministerija, kuri pagal civilinės teisės konvencijas ir (arba) sutartis yra paskirta centrine institucija, laikydamasi ES reglamentų dėl teismo bendradarbiavimo civilinėse ir komercinėse bylose, sukūrė mišrią rotacijos principu grindžiamą nuotolinio darbo ir darbo dirbant darbo vietoje sistemą. Iki šiol centrinė institucija dirba beveik visu pajėgumu, tačiau dėl besitęsiančios sveikatos krizės neišvengiama atvejų, kai tam tikrų prašymų nagrinėjimas retkarčiais užtrunka.
VENGRIJA (HU)	Paprastai pavoingosios padėties laikotarpiu terminai nestabdomi. Vienintelė šios taisyklės išimtis yra atvejai, kai atitinkamas procesinis veiksmas negali būti atliekamas raštu arba elektroninėmis priemonėmis (t. y. procesiniai veiksmai, kurių metu būtinas asmens dalyvavimas ir kurių negalima atlikti kitais būdais), todėl procesas stabdomas. Tokiu atveju laikotarpis iki kliūties pašalinimo arba iki pavoingosios padėties pabaigos į terminą neįskaičiuojamas.	Užtikrinama teisė kreiptis į teismą ir nagrinėjamų bylų tęstinumas; Vengrijos teismai dirba be pertraukų. Teismuose nevykdomi procesiniai veiksmai, kurių metu reikia palaikyti fizinį kontaktą. Taikant specialias proceso taisykles sudaromos palankesnės sąlygos bendrauti raštu, rengti nuotolinius teismo posėdžius ir teismo posėdžius, kurių metu naudojamos elektroninėmis asmens tapatybės nustatymo priemonėmis.	Kalbant apie teisminį bendradarbiavimą civilinėse bylose, pavoingosios padėties laikotarpiu taikomi vykdymo užtikrinimo procedūrų apribojimai. Dėl vykdymo užtikrinimo priemonių, pavyzdžiui, negali būti vykdomi jokie procesai vietoje ir negali būti rengiami nekilnojamojo turto aukcionai. Negali būti nurodoma imtis vykdymo užtikrinimo priemonių, susijusių su vaikų perdavimu neteisėto vaikų grobimo atvejais ir grindžiamų Reglamentu „Briuselis IIa“. Centrinės institucijos veikia.

			Palyginti su įprastomis aplinkybėmis, gali ilgiau trukti prašymų suteikti teisinę pagalbą vykdymas.
AIRIJA (IE)	Dėl terminų nepriimta konkrečių teisės aktų. Ieškinio pareiškimas tais atvejais, kai teisės aktuose nustatytas ieškinio pareiškimo terminas baigiasi iki apribojimų laikotarpio pabaigos, laikomas labai svarbiu klausimu (žr. antrą stulpelį).	Teismo raštinės toliau dirba ir priima skubius dokumentus. Mažinant tiesioginio bendravimo su priimamajame dirbančiais darbuotojais būtinybę, dokumentams palikti įrengtos specialios dėžutės. Su teismo tarnybomis ir toliau galima susisiekti el. paštu arba paštu. Gavus sutikimą el. paštu, galima atidėti civilinių bylų nagrinėjimą. Ateinančiomis savaitėmis bus nagrinėjami tik skubūs atvejai. Galima teikti prašymus, susijusius su skubiais šeimos teisės klausimais, įskaitant apsaugos orderius, laikinuosius draudimus, skubius draudimus ir orderių bei draudimų pratęsimą. Taip pat galima teikti prašymus dėl labai svarbių klausimų, pavyzdžiui, skubios globos, arba skubius prašymus dėl teisminės peržiūros. Remiantis Aukštojo teismo pirmininko įsakymu, visiems šiuo metu sulaikytiems asmenims kalėjimuose sudaromos palankesnės sąlygos dalyvauti vaizdo ryšio linijomis. Įgyvendinami bandomieji projektai, kuriais siekiama, gavus šalių sutikimą, sudaryti palankesnes sąlygas teismo posėdžius rengti nuotoliniu būdu ir naudojantis vaizdo priemonėmis.	Teisingumo ir lygybės ministerijos ir centrinių institucijų darbuotojai daugiausia dirba iš namų. Pageidautina palaikyti ryšius tik el. paštu.
ITALIJA (IT)	Teisminių veiksmų atlikimo civilinio proceso metu	Dėl privalomo atidėjimo nebus nagrinėjama	Didelė dalis Teisingumo ministerijos

	terminai iš pradžių buvo sustabdyti laikotarpiui nuo kovo 9 d. iki kovo 22 d. (vėliau atidėti iki balandžio 15 d.). 2020 m. balandžio 8 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 23 teismo posėdžių atidėjimo ir procesinių terminų sustabdymo laikotarpis pratęstas iki 2020 m. gegužės 11 d. Jei tam tikras terminas paprastai būtų pradedamas skaičiuoti sustabdymo laikotarpiu, jo skaičiavimo pradžia atidėta iki sustabdymo laikotarpio pabaigos. Išimtys: vaikų įvaikinimas, nelydimi nepilnamečiai, globa šeimoje, nepilnamečių apsaugos bylos ir išlaikymo bylos, kai gali būti daromas poveikis esminių poreikių apsaugai; priverstinis gydymas, savanoriškas nėštumo nutraukimas, laikinas vykdymas, rinkimų procesas ir visi klausimai, dėl kurių šalys gali patirti didelę žalą.	dauguma civilinių bylų, kurių posėdžius buvo numatyta surengti laikotarpiu nuo kitos dienos po minėto dekreto įsigaliojimo (2020 m. kovo 9 d.) iki kovo 22 d. (vėliau šis laikotarpis buvo pratęstas iki balandžio 15 d. ir galiausiai iki gegužės 11 d.). Atidėti visi teismo posėdžiai, kuriuos buvo numatyta surengti krizės laikotarpiu, išskyrus skubius atvejus. Vietos teismai gali patvirtinti pačių nustatytas organizacines priemones (riboti patekimą į pastatus, uždaryti biurus). Visų pirma, nesustabdytos veiklos atvejais (t. y. jei atitinkama veikla kiekvienu konkrečiu atveju buvo pripažinta būtina arba pagal įstatymą laikoma prioritetine) teismo posėdžiai, kuriuose nagrinėjamos civilinės bylos ir kuriuose turi dalyvauti tik advokatai arba šalys, laikantis rungimosi principo ir užtikrinant veiksmingą šalių dalyvavimą gali būti rengiami naudojantis nuotoliniu ryšiu. Šiuo tikslu, susipažinę su advokatūros rekomendacijomis, teisminių institucijų vadovai turi priimti atitinkamą sprendimą. Laikotarpiu nuo 2020 m. gegužės 11 d. iki liepos 31 d. teisminių institucijų vadovai turėtų imtis įvairių organizacinių priemonių, kad visose įstaigų patalpose būtų išvengta didelių žmonių susibūrimų ir tiesioginių kontaktų. Keletas iš tokių priemonių pavyzdžių galėtų būti: – tais atvejais, kai teismo posėdžiuose turi dalyvauti tik advokatai, šalys arba teisėjui atstovaujantys asmenys, civilines bylas nagrinėti	darbuotojų, nagrinėjančių pavienius atvejus, dirba iš namų. Neįmanoma nustatyti, kaip ilgai krizė turės įtakos teisiniams bendradarbiavimui civilinėse bylose. Teismo bendradarbiavimo prašymai (įskaitant pagal 1968 m. Londono konvenciją teikiamus prašymus suteikti informaciją apie užsienio teisę) perduodami elektroniniu būdu. Popierine forma pateiktų dokumentų tvarkymas gali gerokai užtrukti. Visa informacija turi būti siunčiama adresu ufficio2.dgcivile.dag@giustizia.it.
--	--	---	---

		naudojantis nuotoliniu ryšiu, laikantis rungimosi principo ir užtikrinant veiksmingą šalių dalyvavimą, su sąlyga, kad teisėjas dalyvauja fiziškai, teismo patalpose; – teismo posėdžius atidėti po 2020 m. liepos 31 d.; – tais atvejais, kai teismo posėdžiuose turi dalyvauti tik atsakovai, civilines bylas nagrinėti rašytinio proceso tvarka.	
LATVIJA (LV)	Rašytinis civilinis procesas, jeigu juo nepažeidžiamos šalių teisės ir teismas mano, kad tai įmanoma. Užuoatidėjęs teismo posėdžius, Latvijoje pereinama prie rašytinio teismo proceso, nebent absoliučiai būtina surengti įprastą teismo posėdį, byla turi būti išnagrinėta labai skubiai arba kyla didelis pavojus, kad bus šiurkščiai pažeistos teisės. Laikotarpiu nuo kovo 12 d. iki liepos 1 d. sustabdyti senaties terminai. Vykdomo procesas. Nuo 10 iki 60 dienų pratęstas ilgiausias savanoriško teismo sprendimu nustatytų įpareigojimų, susijusių su prekių grąžinimu, skolos išieškojimu ir išskeldinimu iš patalpų, vykdymo terminas, išskyrus atvejus, kai teismo sprendimas turėtų būti vykdomas nedelsiant. Komerciniai įsipareigojimai. Nuo 30 iki 60 dienų pratęsti sprendimų dėl komercinių įsipareigojimų vykdymo priėmimo terminai.	Latvijos Respublika paskelbė <i>Apylinkių (miestų) ir apygardų teismų darbo organizavimo nepaprastosios padėties metu gaires</i>. Šiose gairėse rekomenduojama, kad, jeigu tai įmanoma, nepaprastosios padėties metu skubiais atvejais teismo posėdžiai būtų rengiami vaizdo konferencijos forma. Jei teismo posėdyje fiziškai dalyvauja proceso dalyviai, tarp teismo posėdyje dalyvaujančių asmenų turi būti išlaikomas reikiamas atstumas ir turi būti imamasi kitų atsargumo priemonių (patalpos turi būti vėdinamos ir kt.). Nuo 2020 m. gegužės 12 d., laikydamiesi Ministrų kabineto nustatytų reikalavimų dėl susirinkimų patalpose nagrinėjant bylas, teismai vėl gali rengti fizinius teismo posėdžius.	Nepaprastosios padėties metu priimami visi elektroniniu būdu (e. paštu) atsiųsti prašymai ir pridėti dokumentai, kartu išlaikant patikimumo aspektą. Savitarpio teisinės pagalbos prašymai nuskenuojami, išsaugomi PDF formatu ir iš oficialios Teisingumo ministerijos el. pašto dėžutės persiunčiami užsienio šalims. Taip pat priimami tokiu pat būdu parengti kitų šalių prašymai. Toliau užtikrinamas teisminis bendradarbiavimas, pavyzdžiui, vykdomi prašymai įteikti dokumentus arba surengti posėdį vaizdo konferencijos būdu.
LIETUVA (LT)	Lietuva nėra priėmusi oficialių teisės aktų, kuriais civilinėse bylose stabdomi arba pratęsiami procesiniai terminai. Sprendimus dėl procesinių terminų atnaujinimo arba pratęsimo kiekvienu konkrečiu atveju priima bylą nagrinėjantis teismas.	Teisėjų taryba pateikė rekomendacijas teismų pirmininkams dėl darbo organizavimo atitinkamuose teismuose karantino laikotarpiu, kiekvienam pirmininkui suteikdama diskreciją patikslinti šias rekomendacijas.	Dauguma valdžios institucijų darbuotojų dirba nuotoliniu būdu. Tarptautinė teisinė pagalba vis dar teikiama, tačiau kai kurie procesai gali trukti ilgiau.

	Teisėjų taryba išplatino rekomendacijas teismams, primygtinai ragindama Lietuvos teismus karantino laikotarpiu ir jam pasibaigus <i>lanksčiai vertinti asmenų teikiamus prašymus pratęsti praleistą procesinių dokumentų pateikimo arba procesinių veiksmų atlikimo terminą</i>, jeigu atlikti minėtus veiksmus sutrukdė Lietuvos Respublikoje paskelbta nepaprastoji padėtis ir dėl to pasikeitė darbo organizavimo valstybės institucijose tvarka. Asmuo, prašantis pratęsti praleistus terminus, kartu su prašymu turi pateikti teismui duomenis, kuriais pagrindžiamos tokios aplinkybės.	Civilinis procesas, jeigu įmanoma rašytinio proceso tvarka, vyksta įprastai. Civilinėse bylose, kai privalomas žodinis bylos nagrinėjimas ir šalys yra pareiškusios poziciją, kad nori dalyvauti teismo posėdyje, numatytas žodinis bylos nagrinėjimas atidedamas nenurodant konkrečios datos, apie tai informuojant proceso dalyvius ir su šalimis susitarant dėl galimų preliminarinių teismo posėdžio datų. Žodinė procedūra teismuose taikoma tik civilinėse bylose, kurios turi būti išnagrinėtos nedelsiant, pavyzdžiui, civilinėse bylose, susijusiose su teismo leidimu pratęsti priverstinį hospitalizavimą ir (arba) priverstinį gydymą, vaiko paėmimu iš nesaugios aplinkos ir civilinio proceso kodekse numatytais atvejais, pirmenybę teikiant nuotoliniu būdu organizuojamam žodiniam bylos nagrinėjimui, jeigu teismas turi priemonių tai padaryti. Skubiais atvejais žodinės procedūros metu laikomasi saugos rekomendacijų (išlaikomas saugus atstumas, dezinfekuojamos teismo salės). Procesiniai teismo sprendimai siunčiami elektroninėmis ryšio priemonėmis, pirmenybę teikiant teismų informacinei sistemai. Išimtiniais atvejais asmenims, kurie neturi prieigos prie teismų informacinės sistemos, dokumentai siunčiami el. paštu ir įprastu paštu. Procesiniai dokumentai ir kita korespondencija procese nedalyvaujantiems subjektams (pvz., antstoliams, notarams) siunčiami valstybine	
--	--	---	--

		e. pristatymo sistema arba el. paštu ir tik išimtiniais atvejais – įprastu paštu. Ryšiai ir (arba) bendradarbiavimas palaikomi elektroninėmis ryšio priemonėmis, telefonu. Sustabdžius tiesioginio dokumentų įteikimo asmenims teismuose procesą, procesiniai dokumentai įteikiami elektroniniu būdu arba išsiunčiami paštu. Antstoliai. Nuo kovo 16 d. pradėję dirbti nuotoliniu būdu, antstoliai karantino laikotarpiu kreditoriams ir skolininkams ir toliau teikia didžiąją dalį įprastų paslaugų. Nors tiesioginiai kontaktai ribojami, antstoliai ir jų darbuotojai palaiko ryšius su proceso dalyviais telefonu, el. paštu, interneto svetainėje www.antstoliai.lt arba įprastu paštu. Dabartinis karantinas taip pat nėra kliūtis teikti vykdymui naujus vykdomuosius dokumentus, nes rašytinius vykdomuosius dokumentus antstoliams galima pateikti paštu, o elektroninius vykdomuosius dokumentus – el. paštu arba internetu, prisijungiant prie Antstolių informacinės sistemos adresu http://www.antstoliai.lt/. Karantino laikotarpiu antstoliai taip pat neskelbia naujų aukcionų. Kalbant apie notarų darbo organizavimą, šiuo metu rengiami Notariato įstatymo ir civilinio kodekso pakeitimų projektai. Juose numatyta, kad dauguma notarų paslaugų bus perkeltos į internetinę erdvę ir teikiamos nuotoliniu būdu. Šiame pakeitimų projekte siūloma notarams suteikti teisę notarinius veiksmus atlikti nuotoliniu būdu ir juos įforminti elektroniniuose notariniuose dokumentuose. Ši informacija bus	
--	--	---	--

		perduodama veikiantiems valstybės registrams ir informacinėms sistemoms. Į notaro biurą reikėtų atvykti tik kai būtina tiesiogiai nustatyti asmens tapatybę ar reiškiamą valią. Taip pat planuojama atsisakyti reikalavimo notarui dalyvauti tvirtinant kai kuriuos paprastesnius įgaliojimus ir sudaryti sąlygas elektroniniu būdu registruoti įgaliojimus, kuriems netaikoma notarinė forma. Notarų paslaugos, kurias galima teikti nuotoliniu būdu, neapima tokių klausimų kaip testamentų tvirtinimas ir jų priėmimas saugoti, taip pat fakto, kad asmuo yra gyvas, patvirtinimo. Be to, notarai neturėtų teikti paslaugų nuotoliniu būdu, jeigu mano, kad tik asmeniškai susitikdami su klientu galėtų užtikrinti geresnę teisėtų jo interesų apsaugą, arba jeigu jie turi dokumentais pagrįsti asmens valią, paaiškinti notarinių veiksmų pasekmes arba nustatyti asmens tapatybę. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos tinklalapyje paskelbtos rekomendacijos dėl valstybės garantuojamos teisinės pagalbos paslaugų teikimo. Primygtinai rekomenduojama vengti tiesioginių kontaktų ir teisinės pagalbos teikimo procesą organizuoti naudojantis nuotolinio darbo priemonėmis, t. y. visus prašymus siųsti el. paštu, teikti konsultacijas telefonu, internetu arba kitomis ryšių priemonėmis. Skubiais atvejais, kai atliekant tam tikrus ikiteisminio tyrimo veiksmus arba tam tikrame teismo procese turi dalyvauti advokatas, rekomenduojama elgtis atsakingai, laikytis nacionalinių rekomendacijų dėl COVID-19 plitimo prevencijos (laikytis saugaus atstumo, higienos taisyklių ir kt.), atsisakyti dalyvauti procese, jeigu nesiimama	
--	--	--	--

		tinkamų apsaugos priemonių (pvz., patalpos nėra vėdinamos, nėra dezinfekavimo priemonių, kyla įtarimų dėl kitų patalpoje esančių asmenų sveikatos). Lietuvos advokatūra taip pat paskelbė panašias rekomendacijas, skirtas visiems Lietuvoje praktikuojantiems advokatams.	
LIUKSEMBUR GAS (LU)	Krizės padėtis, paskelbta remiantis 2020 m. kovo 18 d. Didžiojo hercogo reglamentu, kuriuo nustatytos įvairios kovos su COVID-19 priemonės, 2020 m. kovo 24 d. įstatymu buvo pratęsta trims mėnesiams. Parlamentas, kuris krizės padėties laikotarpiu negali būti paleidžiamas, išsaugo visą jam suteiktą įstatymų leidžiamąją valdžią ir bet kuriuo metu per šį trijų mėnesių laikotarpį gali priimti įstatymą dėl krizės padėties pabaigos. Tą dieną, kai baigiasi krizės padėtis, teisiškai nustoja galioti šiuo laikotarpiu priimti dekretai. Vyriausybė 2020 m. kovo 25 d. Vyriausybės taryboje priėmė Teisingumo ministerijos parengtą Didžiojo hercogo reglamentą, kuriuo sustabdomi tam tikrai jurisdikcijai priskiriamų bylų terminai ir pritaikomos tam tikros kitos procedūrinės sąlygos. Bendrosiomis nuostatomis sustabdomi visi terminai, nustatyti nagrinėjant bylas bendruosiuose, administraciniuose, kariniuose ir konstituciniuose teismuose. Dokumento tekste numatytos tam tikros su laisvės atėmimu susijusios išimtys, taikomos tais atvejais, kai reikia skubiai priimti sprendimus.	Šiuo pandemijos etapu Teismų administracija ėmėsi būtinų priemonių, kad būtų užtikrinamas tinkamas paslaugų teikimas esant mažesniems pajėgumams ir kartu kuo geriau apsaugoma visų darbuotojų sveikata. Šios nuostatos priimtose griežtai laikantis Konstitucijos reikalavimų ir Liuksemburgo priimtų tarptautinių įsipareigojimų, ypač susijusių su pagrindinėmis teisėmis. Jos taikomos laikantis būtinumo ir proporcingumo kriterijų. Kovodamos su koronavirusu, daugelis valstybių narių nustatė judėjimo apribojimus. Liuksemburgas taip pat nustatė tokius apribojimus, kartu numatydamas keletą jų išimčių (pavyzdžiui, taikytinų sveikatos priežiūros sektoriaus ir kitų dabartinės krizės metu labai svarbių sektorių darbuotojams). Pagal vieną iš šių išimčių numatyta, kad skyrimum gyvenantiems tėvams ar motinoms leidžiama išeiti iš namų, kad jie galėtų vykdyti tėvų pareigas, visų pirma pasinaudoti teise bendrauti su savo vaiku.	Visas teismo bendradarbiavimo civilinėse ir baudžiamosiose bylose priemonės taiko ir įgyvendina centrinė institucija – generalinis prokuroras. Siekiant kuo daugiau žmonių sudaryti sąlygas dirbti iš namų, šiek tiek sulėtintas darbo tempas.

	Terminai civilinėse ir komercinėse bylose Liuksemburgas sustabdė teismo proceso terminus ir pratęsė tam tikrus konkrečių procedūrų terminus. Liuksemburgas taip pat nustatė tam tikras išimtis, ypač susijusias su skubiais klausimais, kurių terminų negalima sustabdyti. Sustabdyti apeliacinių skundų arba prieštaravimų teikimo terminai. • Kiek tai sietina su nuomos klausimais, sustabdytas iškeldinimo nuosprendžių vykdymas. Pagal šias nuostatas numatoma stabdyti iškeldinimą, kai nuomojamos gyvenamosios patalpos. Taip pat sustabdyti iškeldinimo, kai nuomojamos komercinės patalpos, nuosavybės teisės netekimo ir priverstinio pardavimo terminai. • Kiek tai sietina su civilinės būklės klausimais, sustabdytas penkių dienų terminas, per kurį turi būti registruojamas gimimas. Kalbant apie santuokos liudijimus, dėl galimybės atsisakyti viešo pranešimo apie santuoką panaikinami bet kokie laiko apribojimai. • Specialiomis nuostatomis numatyta stabdyti su paveldėjimu susijusių bylų, kuriose dar nepradėtas teismo procesas, nagrinėjimo terminus. Svarbu išsaugoti piliečių teises, nes palikimo paskirstymas yra labai oficialaus pobūdžio procedūra, kuri ilgai užtrunka.	Liuksemburgo teismai veikia lėčiau, tačiau išlaiko pakankamą veiklos lygį, kad būtų galima nagrinėti esminius ir skubius klausimus. Krizės padėties laikotarpiu atitinkami prašymai ir prašymai, skirti Apylinkių teismų tarybos ir Apeliacinio teismo kolegijoms, nagrinėjami rašytinio teismo proceso tvarka. Notarai toliau vykdo savo veiklą. Siekiant sumažinti tiesioginių kontaktų būtinybę, imtasi priemonių, kad tam tikrų teisinių procedūrų metu būtų galima taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas. Advokatai taip pat toliau vykdo veiklą ir yra raginami krizės metu naudotis elektroninėmis ryšių su teismais palaikymo priemonėmis. Kad išvengtų tiesioginių kontaktų, antstoliai, užuot įteikę dokumentus asmeniškai adresatams, juos pristato adresatų adresu ir įmeta į jų pašto dėžutes.	
--	---	---	--

	• Numatoma trims mėnesiams pratęsti metinių ataskaitų, konsoliduotųjų ataskaitų ir susijusių įmonių ataskaitų pateikimo ir paskelbimo terminus. Šios nuostatos taikomos tik finansiniams metams, pasibaigusiems tą dieną, kurią baigėsi krizės padėtis, ir kurių ataskaitų pateikimo ir paskelbimo terminai nebuvo pasibaigę iki 2020 m. kovo 18 d.		
MALTA (MT)	Nuo 2020 m. kovo 16 d. iki dienos, kai praeina septynios dienos nuo įsakymo dėl teismų veiklos nutraukimo panaikinimo, sustabdyti visi teisiniai ir teisminiai terminai, įskaitant senaties terminus civilinėse bylose ir visus galutinius terminus. Be to, laikotarpiu, kai teismai nevykdo veiklos, taip pat sustabdyti visi notarams <i>ex lege</i> taikomi terminai. Notarams taikomi terminai sustabdyti laikotarpiui, kuris baigiasi praėjus dvidešimčiai dienų nuo įsakymo dėl teismų veiklos nutraukimo panaikinimo. 2020 m. gegužės 22 d. atšauktas 2020 m. kovo 16 d. nustatytas pardavimo procedūros atlikimo terminų, nustatytų užregistruotame pasižadėjimo dėl pardavimo susitarime, sustabdymas. Pasižadėjimo parduoti susitarimų atveju nustatytas dvidešimtys dienų termino sustabdymas, taikomas nuo 2020 m. gegužės 22 d., po kurios skaičiuojama likusi sustabdyto termino dalis.	Nuo kovo 16 d. uždaryti teismai ir neveikia registrai, įskaitant aukštesnius, žemesnės instancijos ir apeliacinius teismus, visus teismų pastatuose veikiančius pagal įstatymą įsteigtus specialiuosius teismus ir visas tarybas, komisijas, komitetus ir kitus subjektus, kurie taip pat dirba tuose pačiuose teismų pastatuose ir kuriuose nagrinėjamos kokios nors bylos. Nepaisant šio veiklos nutraukimo, teismams vis dėlto suteikta teisė nurodyti nagrinėti skubias bylas arba bylas, kurios, teismo nuomone, turėtų būti nagrinėjamos atsižvelgiant į viršesį viešąjį interesą. Tokiais atvejais, be abejonių, buvo taikomos visos specialios apsaugos nuo viruso plitimo priemonės, kokias tik gali teismas nustatyti. Nuo 2020 m. gegužės 4 d. visų teismų raštinės pradėjo registruoti visus teismo dokumentus (ne tik skubiose bylose ir viešojo intereso atvejais).	Tarpvalstybinis teisminis bendradarbiavimas toliau palaikomas įprastu būdu, savaime suprantama, kiek tai įmanoma dabartinėmis aplinkybėmis, ypač atsižvelgiant į sumažėjusių teismų veiklos apimtį ir retesnes tarptautines keliones.
NYDERLANDAI (NL)	Parlamentas (Antrieji ir Pirmieji rūmai) susitarė dėl laikinojo nepaprastosios padėties teisės akto. Jis padeda spręsti skubiausias teismų sistemos veikimo	2020 m. kovo 17 d. – 2020 m. gegužės 11 d. visi teismai buvo uždaryti, išimties tvarka buvo nagrinėjamos tik itin skubios bylos. Visos kitos	Nyderlandų centrinių institucijų darbuotojai daugiausia dirba iš namų. Rekomenduojama ryšius

	problemas. Šis teisės aktas galioja nuo 2020 m. balandžio 24 d. Teismo posėdžiai civilinėse ir administracinėse bylose Numatyta galimybė posėdį rengti išimtinai elektroninio ryšio priemonėmis, jei dėl COVID-19 fizinio posėdžio surengti neįmanoma. Dėl posėdžio formos visais atvejais sprendžia teisėjai. Teismo terminai civilinėse, administracinėse ar baudžiamosiose bylose nesikeičia.	bylos buvo nagrinėjamos taikant rašytinę procedūrą arba rengiant garso ar vaizdo konferencijas. Nuo 2020 m. gegužės 11 d. teismai vėl nagrinėja visas baudžiamąsias, nepilnamečių ir šeimos bylas. Vadovaudamiesi nacionalinių sveikatos priežiūros institucijų rekomendacijomis teismai ėmėsi saugos ir organizacinių priemonių. Kiek įmanoma, ir kitos bylos bus nagrinėjamos teismuose fiziškai. Jei tai neįmanoma, galima pasinaudoti vaizdo konferencija ar kitomis elektroninėmis priemonėmis. Tačiau teismai nebus atviri visuomenei, išskyrus didelio viešojo intereso bylas. Manydami, kad tai būtina dėl viešojo intereso, teismai taip pat gali prašyti Teismų tarybos surengti profesionalią tiesioginę transliaciją. Bet kurioje byloje posėdyje gali dalyvauti ne daugiau kaip trys žiniasklaidos atstovai. Be to, teismai siekia kuo daugiau rašytinių sprendimų skelbti internete. Teismai įvertina galimybes vykdyti pareigą rengti viešus ir atvirus posėdžius ir kartu užtikrinti dalyvaujančių šalių privatumą. Teisminės institucijos laikinai pakoregavo visose jurisdikcijos srityse taikomas procedūrines nuostatas ir savo interneto svetainėje sukūrė specialų puslapį, kuriame pateikiama visa naujausia informacijos apžvalga ir instrukcijos, kaip dirbti COVID-19 krizių metu (www.rechtspraak.nl).	palaikyti el. paštu.
LENKIJA (PL)	Lenkijos specialiuose teisės aktuose numatyta, be kita ko, stabdyti dar nepradėtus skaičiuoti ir atidėti prasidėjusius: • teismo sprendimų vykdymo senaties terminus; • teismo proceso ir teismo veiksmų teismo procese,	Priimtose konkrečios priemonės, kuriomis siekiama mažinti neigiamus COVID-19 pandemijos padarinius, įskaitant toliau nurodytas priemones.	Centrinėje institucijoje dirbantys Teisingumo ministerijos darbuotojai dirba nuotoliniu būdu. Visa informacija Lenkijos teisingumo

	įskaitant vykdymo procesą, terminus .	Sudarytos sąlygos Lenkijos teismams tarpusavyje perduoti bylas (teisminės institucijos skubiais atvejais nustatytam laikotarpiui viena kitai perduoda bylas, kaip apibrėžta specialiuose teisės aktuose dėl COVID-19 pandemijos poveikio Lenkijos teisingumo sistemai mažinimo). Skubių bylų kategorijai priskiriami toliau nurodyti atvejai. 1. Su nepilnamečiais susijusios bylos, be kita ko: – bylos dėl tėvų valdžios ar globos teisių nepilnamečių atžvilgiu panaikinimo; – bylos dėl nepilnamečių užsieniečių apgyvendinimo globos ir švietimo įstaigoje; – bylos dėl globėjo, kuris teismo procese atstovautų nepilnamečio interesams, paskyrimo; – bylos dėl nepilnamečių apgyvendinimo globos namuose arba jų buvimo globos namuose termino pratęsimo; – su nepilnamečiais susijusių sprendimų vykdymo procesai. 2. Bylos, susijusios su psichikos ligomis sergančiais ir neveiksniais asmenimis. Kiekvieno kompetentingo Lenkijos teismo pirmininkas gali nurodyti bet kurią bylą laikyti skubia, jeigu nepriėmus sprendimo tokioje byloje: – galėtų kilti pavojus žmonių ar gyvūnų gyvybei ar sveikatai; – galėtų būti padaryta didelė žala viešajam interesui; – galėtų būti padaryta neišvengiama ir neatitaisoma materialinė žala; – ir jeigu skubiai priimti sprendimą tokioje byloje reikia vykdant teisingumą.	ministerijai, kuri yra centrinė institucija (be kita ko, tokiais klausimais kaip dokumentų įteikimas ir įrodymų rinkimas), arba ETT kontaktiniam asmeniui Lenkijoje turi būti siunčiama elektroninėmis priemonėmis, reikiamus priedus pridedant kaip nuskenuotas kopijas.
--	--	--	--

		Supaprastintos teisėjų skyrimo į kitus teismus procedūros. Sprendimus šiuo klausimu iš anksto nustatytam laikotarpiui priima teisminės institucijos, laikydamosi teisėjų nepriklausomumo principo. Įgyvendinant tokią darbo tvarką bus galima padėti daugiau bylų nagrinėjantiems teismams. Tam tikrais atvejais taip pat galima sustabdyti ir atidėti teismo procesą.	
PORTUGALIJA (PT)	Nepaprastoji padėtis buvo paskelbta 2020 m. kovo 19 d. – balandžio 17 d. laikotarpiu: • Dekretas 14-A/2020 • Dekretas 17-A/2020 • Dekretas 2-A/20 • Dekretas 2-B/20 • Įstatymas 1-A/20 su pakeitimais • Įstatyminis dekretas 10-A/20 su pakeitimais Nelaimės padėtis buvo paskelbta 2020 m. balandžio 18 d. – gegužės 17 d. laikotarpiu: • Rezoliucija 33-A/20 • Rezoliucija 33-C/20 • Įstatymas 1-A/20 su pakeitimais • Įstatyminis dekretas 10-A/20 su pakeitimais Tiek <u>nepaprastosios padėties</u>, tiek <u>nelaimės padėties</u> metu pagal konsoliduotos redakcijos Įstatymo 1-A/20 7 straipsnį teismo terminams taikomas toliau aprašytas teisinis režimas.	Nepaprastosios padėties laikotarpis Priimtos toliau išvardytos pagrindinės teismų veiklos organizavimo priemonės. • Visų teismų pirmininkai parengė nenumatytų atvejų planą. • Visų teismų pirmininkai nustatė, kokiais atvejais skubiose bylose paslaugos turi būti suteikiamos asmeniškai. • Visuose teismuose (pirmosios instancijos, antrosios instancijos ir Aukščiausiąjame Teisme) įrengtos virtualių posėdžių salės, kuriose teismo posėdžius galima rengti nuotoliniu būdu. • Sudarytos galimybės teismo sprendimus pasirašyti skaitmeniu parašu, bylų valdymo sistemoje.	Nepaprastosios padėties laikotarpis • ETT civilinėse bylose kontaktinio centro darbuotojai dirba namuose ir nepaisant teismuose taikomo terminų sustabdymo stengiasi kuo greičiau išnagrinėti visus prašymus dėl bendradarbiavimo ir informacijos. • Šie darbuotojai turi nuotolinę VPN prieigą prie dokumentų. • Bet kuris centro darbuotojas prireikus ir skubiais atvejais gali atvykti į darbo vietą. • Su teisiniu bendradarbiavimu susijusiais

	- Neskubių bylų atveju teismo proceso terminai sustabdyti laikotarpiui, kurio pabaiga bus nustatyta įstatyminiu dekretu. - Skubūs teismo procesai vyksta nestabdant terminų arba veiksmų. - Sustabdyti senaties terminai. - Sustabdytos nuomininkų iškeldinimo ir išieškojimo iš hipoteka įkeisto privataus būsto procedūros. - Sustabdyti terminai, per kuriuos skolininkai turi pateikti prašymus iškelti bankroto bylą. - Sustabdyti vykdymo užtikrinimo procedūrų veiksmai, įskaitant vykdymo užtikrinimo priemones, išskyrus atvejus, kai gali būti padaryta neatitaisoma žala arba kyla pavojus kreditoriaus pragyvenimo šaltiniui. - Įstatyminio dekreto 10-A/20 15 straipsnyje nustatyta, kad tais atvejais, kai teismas valdžios institucijų sprendimu dėl pandemijos sustabdo veiklą tam tikroje srityje, procesiniai terminai sustabdomi (tai buvo padaryta kelis kartus, ribotam laikotarpiui). Baigiamoji pastaba Dėl šios kruopščiai surinktos informacijos neatleidžiama nuo pareigos susipažinti su taikomais teisės aktais ir tolesniais jų pakeitimais. Atsižvelgiant į Sprendimo 2001/470/EB 5 straipsnio 2 dalies c punktą, ši informacija nėra privaloma Portugalijos	- Kolektyvinio teismo sprendimų atveju kitų teisėjų parašą gali atstoti teisėjo pranešėjo pareiškimas, kuriuo patvirtinama, kad kiti teisėjai balsavo už tokio sprendimo priėmimą (Įstatyminio dekreto 10-A/20 15 straipsnis). - Sudaryta galimybė naudotis VPN (virtualusis privatusis tinklas) prieiga prie bylų valdymo sistemos. Rengiant telefonines ir (arba) vaizdo konferencijas leidžiama atlikti bet kokius procesinius veiksmus. Norint gauti informacijos iš teismų, rekomenduojama naudotis ne telefonu, o e. paštu. Privaloma dirbti nuotoliniu būdu, kai tik tai įmanoma dėl darbo pobūdžio. Jei teisėjai turi prieigą prie bylų tvarkymo sistemos, jie įprastą darbą atlieka iš namų. Prireikus jie yra pasirengę atvykti į teismą. Tiek skubių, tiek neskubių bylų paskirstymas pirmosios instancijos teismuose nebuvo nutrūkęs. Antrosios instancijos teismuose ir Aukščiausiąjame Teisme iki 2020 m. balandžio 15 d. buvo paskirstytos tik skubios bylos. Nuo 2020 m. balandžio 16 d. paskirstomos tiek skubios, tiek neskubios bylos. Skubūs veiksmai ir procedūros, kai kyla pavojus	atvejais pirmenybė turėtų būti teikiama bendravimui e. paštu adresu correio@redecivil.mj.pt. Nelaimės padėties laikotarpis - Kontaktinio centro darbuotojams šiuo metu taikomas dalinio nuotolinio darbo režimas pagal slenkantį grafiką, tačiau užtikrinama, kad visą laiką bent vienas centro darbuotojas dirbtų biure. - Kontaktiniam centrui taikomas Aukščiausiosios teismų tarybos nustatytas režimas, jis vadovaujasi dokumentu „Priemonės viruso plitimo teismuose rizikai mažinti“, kuris buvo priimtas palaipsniui atšaukiant izoliavimo priemones. Kontaktinio centro darbas nepaprastosios padėties ir nelaimės padėties laikotarpiais Centro darbuotojai išnagrinėjo visus skubius ir neskubius pagalbos prašymus tiek nepaprastosios padėties laikotarpiu (nuotoliniu būdu, paštu ir telefonu), tiek
--	--	---	--

	Aukštajai teismų tarybai, nacionaliniams teismams ar kontaktiniam asmeniui.	pagrindinėms teisėms (skubi vaikų apsauga, procesiniai veiksmai ir įkaltintų kaltinamųjų teismo procesas), gali būti atliekami asmeniškai arba nuotoliniu būdu, virtualioje teismo erdvėje. Atidėti neskubūs teismo procesai ir procesiniai veiksmai, išskyrus atvejus, kai, teisėjų nuomone, būtina surengti teismo posėdžius, visų pirma siekiant išvengti neatitaisomos žalos, arba kai visos šalys susitaria surengti telefoninę ir (arba) vaizdo konferenciją arba rengti posėdį virtualioje teismo erdvėje. Jei visos šalys sutaria, kad tolesni teismo tyrimai nėra būtini, teismo sprendimai gali būti priimami ir neskubiose bylose. Jei veiksmai ir procedūros atliekami asmeniškai, tai daroma kiekviename apylinkės teisme įrengtose tinkamose patalpose, pasirūpinant apsauga ir dezinfekcijos priemonėmis. Dalyvaujančių asmenų skaičių patikslina teisėjas, atsižvelgdamas į sveikatos priežiūros institucijų rekomenduojamus apribojimus. Nerekomenduojama vyksti į teismą, išskyrus asmenis, kuriems įteiktas šaukimas atvykti. Tokiu atveju pagal Įstatymo 10-A/20 14 straipsnį karantino medicinos pažymos pateikimas pagrindžia <i>force majeure</i> aplinkybes. Portugalijos Aukštoji teismų taryba pabrėžia, kad teismai ir toliau turi būti svarbiausias pagrindinių teisių užtikrinimo garantas. Praktinė informacija apie nacionalinių teismų	nelaimės padėties laikotarpiu (nuotoliniu būdu ir biure), susijusius su trimis teisminio bendradarbiavimo tinklais, prie kurių Portugalija yra prisijungusi – tai ETT civilinėse bylose, „IberRede“ (Lotynų Amerikos šalių tinklas) ir CPLP (Portugaliskai kalbančių šalių bendrijos) teisminis tinklas. Pavyzdžiui, centras nagrinėjo tarpvalstybinius prašymus dėl išlaikymo išieškojimo; prašymus perkelti jurisdikciją bylose dėl tėvų pareigų; prašymus pateikti informaciją apie užsienio teisės nuostatas dėl sutuoktinių turto režimo, pažeidžiamų suaugusiųjų apsaugos, nesutartinės civilinės atsakomybės; prašymus surinkti įrodymus, kuriuos dėl izoliavimo priemonių reikia išnagrinėti pagreitinta tvarka ar taikant kitą terminą.
--	--	---	--

		veikimą nepaprastosios padėties laikotarpiu pateikiama Aukštosios teismų tarybos interneto svetainėje adresu https://www.csm.org.pt/. <u>Nelaimės padėties laikotarpis</u> Priimtos toliau išvardytos pagrindinės teismų veiklos organizavimo priemonės. • Laipsniškas izoliavimo priemonių nutraukimas pagal Ministrų Tarybos rezoliuciją 33-C/20. • Priimtas Aukščiausiosios teismų tarybos, Teisingumo administravimo generalinio direktorato, Generalinės prokuratūros, Administracinių ir mokesčių teismų aukščiausiosios tarybos ir Sveikatos generalinio direktorato bendrai parengtas dokumentas „Priemonės viruso plitimo teismuose rizikai mažinti“, skelbiamas adresu https://www.csm.org.pt/2020/05/07/medidas-para-reduzir-o-risco-de-transmissao-do-virus-nos-tribunais/ • Visuose pirmosios ir antrosios instancijos teismuose, Aukščiausiąjame Teisme ir Aukščiausiojoje teismų taryboje patvirtintas darbo režimas, pagal kurį numatomas slenkantis darbo grafikas arba veidrodiniu principu dirbančios grupės bei dalinis darbas nuotoliniu būdu, nedarant poveikio tam tikriems darbuotojams taikomoms paramos šeimai priemonėms ir tam, kad rizikos	
--	--	---	--

		grupėms priklausantys teisėjai ir teisminių institucijų darbuotojai privalo dirbti nuotoliniu būdu. Aukščiausioji teismų taryba patvirtino šias rezoliucijas, kuriomis siekiama užtikrinti žmoniškųjų išteklių stabilumą pirmosios instancijos teismuose ir pasirengimą darbo krūviui pasibaigus sustabdytiems terminams neskubiose bylose: • pratęsti pirmosios instancijos teismų pirmininkų kadenciją iki 2020 m. gruodžio 31 d.; • apriboti metinį teisėjų judėjimą, tokią galimybę suteikiant tik naujiems mokslus baigiantiems teisėjams, pradedantiems dirbti pirmosios instancijos teismuose, ir leisti pirmosios instancijos teisėjus perkelti iš pirmosios pakopos į galutinę pakopą; • sustabdyti pirmosios instancijos teisėjų perkėlimą į antrosios instancijos teismus, nedarant poveikio jų kvalifikacijos kėlimui. Kol bus priimtas teisės aktas, kuriuo nustatoma teismo terminų sustabdymo pabaiga neskubiose bylose, Aukščiausioji teismų taryba patvirtino pirmiau nurodytas rezoliucijas, kuriomis siekiama stabilizuoti pirmosios instancijos teismų žmoniškuosius išteklius ir valdymo struktūras (2020 04 28 ir 2020 05 05 rezoliucijos). Tai leis susidoroti su darbo krūviu, kuris, manoma, padidės pasibaigus teismo terminų	
--	--	--	--

		sustabdymui neskubiose bylose. Padėtis išlaikymo išieškojimo bylose nepaprastosios padėties ir nelaimės padėties laikotarpiais Nors pagal vidaus teisę šios bylos nėra laikomos skubiomis (išskyrus atvejus, kai priimamas sprendimas, kuriuo paskelbiama, kad jos skubios, arba kai taikoma skubi laikina išlaikymo priemonė), daugelyje teismų jos ir toliau buvo nagrinėjamos, teisėjai priėmė sprendimus ir vykdymo priemones, pirmenybę teikdami ekonominiu požiūriu skubesniems atvejams, kai išlaikymo mokėjimą vaikams užtikrina išlaikymo garantijų fondas, o ne skolininkas. Tačiau bylos dėl reikalavimų nesilaikymo, kuriose reikia išklausti vieną ar kelias šalis ir kurios teismo sprendimu nebuvo paskelbtos skubiomis, buvo sustabdytos pagal neskubių bylų terminų stabdymo principą. Privatūs antstoliai savo iniciatyva nesustabdė pradėtų vykdymo užtikrinimo priemonių, kuriomis siekiama išieškoti išlaikymą; pradėtos vykdymo užtikrinimo priemonės buvo sustabdytos tik tais atvejais, kai skolininkai pateikė prašymą, nurodydami dėl pandemijos praradę pajamas, esantys bedarbiai ar netekę darbo. Padėtis vaikų perkėlimo bylose nepaprastosios padėties ir nelaimės padėties laikotarpiais	
--	--	--	--

		Dauguma bylų buvo laikomos skubiomis dėl 1980 m. Hagos konvencijoje nustatytų terminų, tačiau tikėtina, kad bylų skaičius yra mažesnis dėl sienų uždarymo ir (arba) kelionių apribojimų.	
RUMUNIJA (RO)	Remiantis Dekretu Nr. 195/2020 dėl nepaprastosios padėties ir Dekretu Nr. 250/2020 dėl nepaprastosios padėties pratęsimo, nepaprastosios padėties laikotarpiu nepradedami skaičiuoti arba stabdomi jau prasidėję senaties terminai. Sustabdomi apeliacinių skundų teikimo terminai. Nepaprastoji padėtis baigėsi 2020 m. gegužės 15 d.	Kovo 16 d. buvo paskelbta nepaprastoji padėtis ir imtasi konkrečių priemonių, susijusių su teisingumo sistemos organizavimu. Sustabdyta teisminė veikla civilinėse bylose, išskyrus skubias bylas, nustatytas Teisėjų tarybos sprendimu Nr. 417/24.3.2020. Toliau rengiami sprendimai, taip pat registruojami šalių teikiami dokumentai. Raginama rengti vaizdo konferencijas, be kita ko, išduodant teismo pavedimus, taip pat rengti uždarus teismo posėdžius, jeigu tai įmanoma atsižvelgiant į esamą padėtį. Visi šalių dokumentai teismams siunčiami elektroninėmis priemonėmis, išskyrus atvejus, kai asmenys neturi tokių priemonių. Bylos iš vieno teismo į kitą teismą perduodamos elektroninėmis priemonėmis, jomis taip pat šalims pranešama apie teisminius dokumentus. Jei neįmanoma sudaryti teisėjų kolegijos, leidžiama deleguoti teisėjus iš kito teismo skyriaus.	Dalis Teisingumo ministerijos darbuotojų turi teisę dirbti iš namų. Neįmanoma nustatyti, kaip ilgai krizė turės įtakos teisminei bendradarbiavimui civilinėse bylose. Siekiant kuo labiau sumažinti vėlavimą, primygtinai rekomenduojama teismo bendradarbiavimo prašymus centrinei institucijai perduoti elektroniniu būdu. Popierine forma pateikti dokumentai bus tvarkomi gerokai ilgiau. Išimtiniais atvejais Teisingumo ministerija pagal Dokumentų įteikimo reglamento ir Įrodymų rinkimo reglamento 3 straipsnio c punktą yra persiunčiančioji ir (arba) gaunančioji institucija. Šiuo metu visus prašymus (dėl dokumentų įteikimo, įrodymų rinkimo, išlaikymo atvejų, vaikų grobimo atvejų ir kt.) paprastai nagrinėja Teisingumo ministerija, tačiau jiems neteikia pirmenybės.

		Po 2020 m. gegužės 15 d. (nepaprastosios padėties pabaigos) visose civilinėse bylose procedūros bus atnaujintos <i>ex officio</i>. Per 10 dienų nuo nepaprastosios padėties pabaigos teismai imsis reikiamų priemonių, kad būtų paskirtos naujos posėdžių datos ir šalims išsiųsti šaukimai.	Galima naudotis šiais e. pašto adresais: dreptinternational@just.ro, ddit@just.ro. Atšaukus nepaprastąją padėtį (nuo 2020 m. gegužės 15 d.) Teisingumo ministerija, kaip centrinė institucija, visą savo veiklą vykdys taip pat kaip nepaprastosios padėties metu.
SLOVAKIJA (SK)	Teisiniai terminai, vykdymo procesai, teisės aktuose nustatytos palūkanų normos Kovo 27 d. įsigaliojo Įstatymas Nr. 62/2020 Coll. dėl tam tikrų nepaprastųjų priemonių, susijusių su COVID-19 protrūkiu, ir dėl priemonių teisingumo srityje (toliau – COVID įstatymas, https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2020/62/); juo pradėtos taikyti ribojamosios ir kitos priemonės, kurioms reikalingas teisės aktuose nustatytas teisinis pagrindas. Pagal COVID įstatymo 1 straipsnį laikinai (iki 2020 m. balandžio 30 d.) sustabdyti privatinės teisės srityje taikomi senaties terminai arba nustatyta, kad konkrečiais atvejais tokie terminai netaikomi. Pagal COVID įstatymo 2 straipsnį tokios pat nuostatos taikomos proceso šalių procesiniams terminams. Jei dėl kylančios grėsmės gyvybei, sveikatai, saugumui ir laisvei ir galimos didelės žalos termino pratęsti neįmanoma, teismas gali savo nuožiūra netaikyti šios nuostatos ir toliau laikytis nustatyto termino. (Kol kas) nepadaryta jokių pakeitimų, susijusių su teisės aktuose nustatytomis palūkanų normomis.	COVID įstatymo 3 straipsnyje apribota būtinybė rengti teismo posėdžius ir visuomenės galimybės dalyvauti tokiuose posėdžiuose, jeigu jie vyksta nepaprastosios padėties metu. Jei rengiamas uždaras teismo posėdis, nustatyta teisinė pareiga padaryti posėdžio garso įrašą, su kuriuo turėtų būti galima susipažinti kuo greičiau po teismo posėdžio. Šis įstatymas buvo papildytas Teisingumo ministerijos parengtomis teismams skirtomis rekomendacijomis, kuriose teismams nurodyta: - riboti visuomenės judėjimą teisme; - užtikrinti, kad būtų laikomasi prevencinių higienos priemonių; - teikti informaciją telefonu ir (arba) el. paštu; - riboti visuomenės dalyvavimą teismo posėdžiuose; - rengti teismo posėdžius, susijusius tik su: - o laisvės atėmimo klausimais, lygtiniu paleidimu; - o teismo procesais, kuriuose dalyvauja nepilnamečiai; - o klausimais, kai dėl neveikimo būtų padaryta neatitaisoma žala.	Kalbant apie tarpvalstybinį teisminį bendradarbiavimą civilinėse bylose, COVID įstatymu nenustatyta jokių konkrečių apribojimų, tačiau taikomi bendri apribojimai. Centrinių institucijų darbuotojai daugiausia dirba iš namų. Balandžio mėn. pabaigoje kilo pirmųjų su pašto pristatymu susijusių problemų – net ES valstybėms narėms adresuoti teismo laišškai buvo grąžinti nepristatyti. Nesant saugaus elektroninio pristatymo galimybių, siųsti elektroninius laiškus teisiniu požiūriu priimtina tik kai kuriais atvejais. Be to, siunčiant elektroninius laiškus kyla pavojus, kad bus padaryta saugumo pažeidimų ir nutekės neskelbtini asmens duomenys. Taip pat kyla problemų, susijusių su dokumentų pristatymo ir (arba) įteikimo įrodymais. Slovakija palankiai vertintų vienodą

	COVID įstatymo ribojamosios nuostatos galioja ribotą laiką (iki 2020 m. balandžio 30 d.). Ateityje bus svarstoma galimybė pratęsti šių nuostatų galiojimą (norint iš dalies pakeisti šį įstatymą, reikės gauti vyriausybės ir parlamento pritarimą).	Teismai sutrumpino darbo laiką ir leido dirbti iš namų.	ES požiūris, kuris atitiktų tarpvalstybinio teismo bendradarbiavimo kriterijus. Bendrus prašymus ir (arba) klausimus centrinei institucijai galima siųsti el. paštu: - pagal Reglamentą (EB) Nr. 1393/2007 ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 paskirtai centrinei institucijai (Teisingumo ministerijai) adresu civil.inter.coop@justice.sk; - pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2201/2003 ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 4/2009 paskirtai centrinei institucijai (Tarptautinės vaikų ir jaunimo teisinės apsaugos centrui) adresu info@cipc.gov.sk.
SLOVĖNIJA (SI)	Kovo 13 d. Aukščiausiojo Teismo pirmininko dekretu, grindžiamu Teisingumo ministerijos pasiūlymu, nustatyta, kad, išskyrus skubias bylas, sustabdomi procesiniai terminai. 2020 m. kovo 20 d. buvo priimtas ir 2020 m. kovo 29 d. įsigaliojo Įstatymas dėl laikinųjų priemonių teisminėje, administracinėje ir kitose viešosiose srityse, siekiant užtikrinti SARS-CoV-2 (COVID-19) plitimo kontrolę. Visos šiuo įstatymu nustatytos priemonės ir visos kitos priemonės, kurių imamasi remiantis šiuo įstatymu, galioja tol, kol vyriausybės sprendimu bus nustatyta, kad nebėra priežasčių taikyti šias priemones, tačiau ilgiausiai iki 2020 m.	Įstatymas, kuriuo siekiant kontroliuoti SARS-CoV-2 (COVID-19) infekcijos plitimą iš dalies keičiamas Laikinių apsaugos priemonių įstatymas, kiek tai susiję su teisiniais, administraciniais ir kitais viešosios teisės klausimais, yra teisinis pagrindas, kuriuo remdamosi teisminės ir administracinės institucijos ir kitos valdžios įstaigos gali rengti žodinio nagrinėjimo posėdžius, kitus posėdžius, priimti sprendimus ir įteikti dokumentus neskubiose bylose, kartu laikydamosi nuolatinio darbuotojų ir klientų saugumo reikalavimų.	Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1393/2007 ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 paskirta centrinė institucija (Teisingumo ministerija) įdiegė nuotolinio darbo sistemą. Todėl kuo daugiau informacijos turėtų būti siunčiama ne popieriniu paštu, o el. paštu adresu gp.mp@gov.si. Dėl šių ypatingų aplinkybių gali būti vėluojama kompetentingiems teismams perduoti popieriniu paštu siunčiamus prašymus.

	liepos 1 d. Šiuo įstatymu nustatytos nuostatos taikomos visiems terminams (materialiniams ir procesiniams). Nuo 2020 m. kovo 29 d. sustabdyti teisės aktuose nustatyti ieškinio pateikimo teismui terminai. Nuo 2020 m. kovo 29 d. taip pat sustabdyti teismo proceso terminai (procesiniai terminai), išskyrus skubiomis pripažintose baudžiamosiose bylose. Be to, sustabdyti konstitucinių skundų teikimo terminai. Terminai bus toliau skaičiuojami baigus galioti minėtame įstatyme nustatytoms priemonėms. Įstatymas, kuriuo siekiant kontroliuoti SARS-CoV-2 (COVID-19) infekcijos plitimą iš dalies keičiamas Laikinųjų apsaugos priemonių įstatymas, kiek tai susiję su teisminiais, administraciniais ir kitais viešosios teisės klausimais, priimtas balandžio 29 d. Procesiniai ir materialiniai terminai vis dar neskaičiuojami, ir šios priemonės leidžia palaipsniui grįžti prie įprastos veiklos ir kartu apsaugoti pažeidžiamiausius.	Teismai ir kitos teisminės institucijos, kurios per šį laikotarpį taip pat priėmė daug sprendimų bylose (kurios nebuvo pripažintos skubiomis), išsiųs arba įteiks šiuos sprendimus šalims, kurios jau yra kitais būdais su jais susipažinusios, tačiau įsigaliojus šiam įstatymui nėra įpareigos ir saistomos imtis veiksmų, jei to nenori, nes tiek procesiniai, tiek materialiniai terminai vis dar neskaičiuojami. Tačiau, jei pageidauja, jos gali imtis individualių veiksmų, sudarydamos galimybę institucijoms sklandžiai veikti ir taip greičiau įgyvendinti savo teises. Vykdymo užtikrinimo veiksmai yra sustabdyti. Įsigaliojus pakeitimui teismai taip pat galės išduoti vykdomuosius dokumentus ir draudimo įsakymus ir įteikti juos klientams neskubiose bylose, kurios buvo pradėtos prieš pradedant taikyti priemones dėl epidemijos. Tokiais atvejais šalys nebus įpareigos nedelsiant atsakyti, nes terminai neskubiose bylose dabar neskaičiuojami, o teisinis sprendimas, pagal kurį vykdymas tebegalioja (išskyrus skubias bylas, pavyzdžiui, dėl išlaikymo išieškojimo), ir toliau galios vykdymo procedūroms, kurios per epidemiją buvo sustabdytos arba atidėtos. Žinoma, tai nereiškia, kad šalis, kuri norėtų atsakyti, negali to padaryti. Klasikinės civilinės teisės ar bylinėjimosi srityje teismai galės priimti sprendimą ir įteikti jį šalims, jeigu tai yra neskubi byla, kurioje pagrindinis teismo posėdis įvyko prieš nustatant priemones. Taigi sprendimas šalims bus įteiktas, tačiau terminai nebus skaičiuojami. Tokiu būdu labai padėsime teismams laipsniškai išeiti iš darbinės aklavietės.	Darbo, šeimos reikalų, socialinių reikalų ir lygių galimybių ministerija, kuri pagal <u>Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2201/2003</u> paskirta centrine institucija, yra įdiegusi nuotolinio darbo sistemą, kuria siekiama kuo labiau sumažinti institucijoje įrengtose darbo vietose dirbančių darbuotojų skaičių. Atsižvelgdama į dabartinę padėtį ir tol, kol ji tęsis, centrinė institucija negali užtikrinti įprasto visų gaunamų prašymų nagrinėjimo. Gaunamų prašymų nagrinėjimą galima užtikrinti tik jeigu jie atsiunčiami el. paštu adresu <u>gp.mddsz@gov.si</u>. Centrinė institucija primygtinai ragina visus ryšius palaikyti elektroninėmis priemonėmis. Institucijos prašymai bus siunčiami tik elektroninėmis priemonėmis. Slovėnijos Respublikos valstybinių stipendijų, vystymosi, negalios ir išlaikymo fondo, pagal <u>Tarybos reglamentą (EB) Nr. 4/2009</u> paskirto centrine institucija, darbuotojai šiuo metu dirba nuotoliniu būdu iš namų. Todėl centrinė institucija būtų dėkinga, jeigu informacija būtų siunčiama el. paštu adresu <u>jpsklad@jps-rs.si</u>. Centrinė institucija palaikys ryšius ir siųs prašymus taip pat el. paštu.
--	--	--	--

		Be to, ministerijos pasiūlymu sudaromos sąlygos laipsniškai išspręsti bylas, susijusias su nekilnojamojo turto registro klausimais. Nors terminai neskaičiuojami, sprendimas dėl pasiūlymo nekilnojamojo turto registrai gali būti pripažintas galutiniu, bet tik tuo atveju, jei, pavyzdžiui, visos šalys atsisako teisės pateikti apeliacinį skundą. Tas pats principas taikomas įrašams nekilnojamojo turto registre. Visą šį laikotarpį šalys galėjo teikti siūlymus dėl nekilnojamojo turto registro ir taip užtikrinti tvarkos apsaugą. Pagal siūlomą naują tvarką epidemijos laikotarpiu bankroto bylos šalims leidžiama prašymą, pareiškimą ar dokumentą pateikti ir pasibaigus terminui, jei vėlavimo priežastis yra COVID-19 epidemija, o teismas dar nepriėmė sprendimo; toks pavėluotas prašymas yra svarstomas ir dėl pateikimo pasibaigus terminui neatmetamas. Toks įsikišimo teisinis pagrindas, kuriuo sušvelninami bankroto bylos procesinių veiksmų padariniai ir jų negrįžtamumas, taip pat bus svarbi aplinkybė Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo pirmininkui vertinant, ar bankroto bylos laikytinos skubiomis. Gegužės 5 d. Aukščiausiojo Teismo pirmininko dekretas, kuriuo panaikinami ir pakeičiami ankstesni dekretai Skubiose bylose teismai ir toliau priims sprendimus ir rengs teismo posėdžius pagal Teismų įstatymo 83 straipsnio nuostatas ir Aukščiausiojo Teismo pirmininko įsakymą. Nauju įsakymu Aukščiausiojo Teismo pirmininkas nuo 2020 m. gegužės 5 d. išplėtė	
--	--	---	--

		skubių bylų sąrašą. Skubiomis dabar laikomos ir privalomo sureguliuavimo ir bankroto bylos, kuriose sprendimas dėl bylos iškelimo buvo priimtas iki 2020 m. kovo 30 d. Specialiųjų priemonių taikymo laikotarpiu šalys, jų įgaliotiniai ir kiti asmenys, norintys gauti informacijos apie konkrečią procedūrą ir negavę šaukimo atvykti į teismą, turi būti iš anksto informuojami darbo valandomis viešai skelbiamais e. pašto adresais ir telefono numeriais. 1. Teismų priimami sprendimai skubiose ir neskubiose bylose Atsižvelgiant į nepaprastą įvykį, t. y. infekcinės ligos SARS-CoV-2 (COVID-19) (koronaviruso) epidemiją, kuri gali labai sutrukdyti sklandžią ir įprastą teismų veiklą, ir siekiant užkirsti kelią SARS-CoV-2 (COVID-19) infekcijos plitimui, apsaugoti žmonių sveikatą ir gyvybę ir užtikrinti teismų sistemos veikimą, nuo 2020 m. gegužės 5 d. visi teismai rengia teismo posėdžius, priima sprendimus ir įteikia teismo dokumentus a) bylose, kurios pagal Teismų įstatymo 83 straipsnį ir pagal šį įsakymą nėra laikomos skubiomis, jei teismai gali užtikrinti, kad tokie veiksmai bus vykdomi šiame įsakyme ir kituose aktuose, priimtuose pagal Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo pirmininko įsakymą, nustatytomis sąlygomis ir tokiu būdu, kad neplistų virusinė infekcija ir būtų užtikrinta žmonių sveikatos bei gyvybės apsauga, ir b) skubiose bylose, kaip numatyta Teismų	
--	--	---	--

		įstatymo 83 straipsnyje; tačiau skubiais nelaikomi šie atvejai: b.1. veiksmai draudimo bylose, kuriems reikalingas antstolių, suinteresuotųjų šalių ir kitų bylos dalyvių asmeninis dalyvavimas, kai tokie veiksmai nėra būtini siekiant išvengti pavojaus žmonių gyvybei ir sveikatai arba didesnės vertės turtui, b.2. įsakomojo vekselio ar čekio užginčijimas ir bylos dėl įsakomųjų vekselių, b.3. mirusiojo turto inventORIZACIJA, b.4. privalomo sureguliuavimo ir bankroto bylos, kuriose sprendimas dėl bylos iškėlimo priimtas iki 2020 m. kovo 30 d. (imtinai). 2. Pagrindinės priemonės, kuriomis užtikrinama sklandi teismų veikla toliau nurodytose srityse. 2.1. Teisė kreiptis į teismą Teismai nustato įėjimą į teismo pastatą, kuriuo naudojasi šalys, jų įgaliotiniai ir kiti asmenys, taip pat, jei konkrečiame pastate įmanoma, kitą įėjimą teisėjams ir teismo darbuotojams. Prie įėjimų imamasi visų būtinų virusinės infekcijos prevencijos priemonių, ir paskelbiamas visiems įeinantiems matomas raštiškas pranešimas apie teismo patalpose taikomas prevencijos priemones. Išskyrus skubos atvejus, specialiųjų priemonių taikymo laikotarpiu šalys, jų įgaliotiniai ir kiti asmenys: 1. prašymus teikia tik paštu arba per nacionalinį e. teisingumo portalą, jei atitinkamame procese tai įmanoma, 2. su	
--	--	---	--

		teismais susisieikia darbo valandomis naudodamiesi paskelbtais e. pašto adresais ir telefono numeriais. Specialiųjų priemonių taikymo laikotarpiu šalyse, jų įgaliotiniai ir kiti asmenys, kurie nori gauti informacijos apie procesą ir nėra pašaukti į teismą, darbo valandomis turi pateikti prašymą iš anksto paskelbtais e. pašto adresais ir telefono numeriais. 2.2. Teismo sesijos ir posėdžiai Jei leidžia techninės ir patalpų sąlygos, teismo sesijos ir posėdžiai paprastai rengiami vaizdo konferencijos būdu. Jei teismo sesijos ar posėdžiai rengiami ne vaizdo konferencijos būdu, atstumas tarp asmenų turi būti ne mažesnis kaip du metrai, visi turi dėvėti apsaugos priemonės, o patalpa turi būti dezinfekuojama. 2.3. Visuomenės dalyvavimas pagrindiniame posėdyje Siekiant užkirsti kelią virusinės infekcijos plitimui, apsaugoti žmonių sveikatą ir gyvybę, užtikrinti teismų veikimą ir teisių bei pareigų vykdymą, teisėjas arba pirmininkaujantis teisėjas laikinai gali neleisti visuomenei dalyvauti pagrindiniame posėdyje (visame arba jo dalyje). 2.4. Kitos priemonės Visiems teismams taikomas kitas priemonės	
--	--	--	--

		papildomai nustato Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, o atskiriems teismams – kiekvieno teismo pirmininkas. Įsakymo ir kitų priemonių galiojimas Šis įsakymas ir kitos juo remiantis nustatytos priemonės galioja tol, kol Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas viešai paskelbs apie jo atšaukimą.	
ISPANIJA (ES)	Sustabdyti visi terminai, taip pat sustabdyti ir nutraukti procesiniuose teisės aktuose numatyti visų nurodymų vykdyti teisingumą terminai. Terminų skaičiavimas bus atnaujintas tuomet, kai nustos galioti pratęstas Karaliaus dekretas Nr. 463/2020. Nuostatos dėl procesinių terminų sustabdymo netaikomos tam tikroms konkrečioms byloms, įskaitant vaikų apsaugą. Teisėjas arba teismas gali sutikti vykdyti teismo procesą, kuris yra būtinas siekiant išvengti neatitaisomos žalos proceso šalių teisėms ir teisėtiems interesams. Ispanijos Generalinė teismų taryba savo interneto svetainėje sukūrė specialų skyrį apie naujausias priemones, kurias Ispanijos valdžios institucijos taiko siekdamos užkirsti kelią viruso plitimui: „<i>Bendra informacija COVID-19</i>“, adresas http://www.poderjudicial.es/cgpj/en/Services/Information-COVID-19/General-information-/	Gerokai sumažinta darbo teismo patalpose apimtis. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas teisėjams, prokurorams ir kitiems teismų sistemos subjektams dirbti nuotoliniu būdu, pasirinkta IT sprendimais ir ryšių priemonėmis arba jie sustiprinti. Notarų ir viešųjų registrų paslaugos laikomos esminėmis viešosiomis paslaugomis ir užtikrinamas jų teikimas.	Ispanijos centrinė institucija negali užtikrinti įprasto gaunamų prašymų (ypač popieriuje užpildytų prašymų) nagrinėjimo. Prašymai turi būti siunčiami elektroninėmis priemonėmis. – Įrodymų rinkimas (Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 3 straipsnis). Bus nagrinėjami pagrįsti ir skubūs prašymai; prašymai turi būti siunčiami adresu rogatoriascivil@mjusticia.es. Visi kiti prašymai bus nagrinėjami įprasta tvarka, juos popierine forma tiesiogiai perduodant kompetentingam Ispanijos teismui. – Vaikų grobimo atvejai ir išlaikymo išieškojimas. Užtikrinti prašymų nagrinėjimą galima tik tais atvejais, kai jie gaunami el. paštu. Atitinkami sprendimai vykdomi skubiai,

	Šioje interneto svetainėje pateikiama išsami informacija: bendroji informacija, gairės ir protokolai, Nuolatinio komiteto susitarimai (nuo 2020 m. kovo 11 d. iki 2020 m. gegužės 5 d.), teismų praktika, Teisingumo ministerijos ir Generalinės prokuratūros informacija, Sveikatos ministerijos, Valstybės vadovo ir Aukščiausiojo teismų stebėsenos komiteto informacija.		atsižvelgiant į piliečiams taikomus judėjimo apribojimus. (sustraccionmenores@mjusticia.es) (SGCJIAlientos@mjusticia.es)
ŠVEDIJA (SE)	Iki šiol nenustatyta jokių su teismo procesu susijusių priemonių.	Švedijos teismai, kurie yra nepriklausomi nuo vyriausybės, imasi įvairių priemonių, kad prisitaikytų prie dabartinės padėties. Apskritai atšaukta daugiau nei įprasta teismo posėdžių, pirmiausia dėl šalių, advokatų ir liudytojų ligos. Teismai dažniau rengia vaizdo ir telefonines konferencijas. Siekiant kuo saugiau ir veiksmingiau vykdyti veiklą, taikomos galiojančios taisyklės.	

Atnaujinta 2020 06 10